

OKRESNÝ ÚRAD BANSKÁ BYSTRICA

ODBOR STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia
Nám. Ľudovíta Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica

Číslo spisu

OU-BB-OSZP3-2024/008735-032

Banská Bystrica

26. 04. 2024

Rozhodnutie

o posudzovaní vplyvov na životné prostredie

Popis konania / Účastníci konania

- Biotika a.s., 976 13 Slovenská Ľupča 566, IČO: 31 561 900
- Obec Slovenská Ľupča, Nám. SNP 13, 976 13 Slovenská Ľupča;
- Združenie domových samospráv, o.z., Rovniankova 1667/14, Bratislava.

Výrok

Okresný úrad Banská Bystrica, Odbor starostlivosti o životné prostredie (ďalej len „okresný úrad“), ako príslušný orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 1 ods. 1 písm. c) a § 5 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa § 3 ods. 1 písm. e) a § 4 ods. 1 zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako príslušný orgán podľa § 3 písm. k), § 53 ods. 1 písm. c) a § 56 písm. b) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o EIA“) a ako správny orgán podľa § 1 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“)

vydáva

podľa § 46 a § 47 správneho poriadku a podľa § 29 ods. 11 zákona o EIA, po vykonaní zisťovacieho konania k zámeru navrhovanej činnosti „Výroba krmnej suroviny - Projekt JR“, predloženého navrhovateľom:

Obchodné meno: Biotika a.s.;

Sídlo: 976 13 Slovenská Ľupča 566;

IČO: 31 561 900;

Umiestnenie činnosti:

Kraj: Banskobystrický;

Okres: Banská Bystrica;

Obec: Slovenská Ľupča;

Katastrálne územie: Slovenská Ľupča;

Parcelné čísla: KN-C 1961 (obj. 102), 1969 (obj. 401);

toto rozhodnutie zo zisťovacieho konania:

navrhovaná činnosť „Výroba krmnej suroviny - Projekt JR“, uvedená v predloženej zámere navrhovanej činnosti

sa nebude posudzovať podľa zákona o EIA.

Pre navrhovanú činnosť „Výroba kŕmnej suroviny - Projekt JR“ je možné požiadať o povolenie činnosti podľa osobitných predpisov a rešpektovať nasledovné pripomienky. V súlade s ustanovením § 29 ods. 13 zákona o EIA okresný úrad určuje nasledovné podmienky na eliminovanie alebo zmiernenie vplyvu navrhovanej činnosti „Výroba kŕmnej suroviny - Projekt JR“ na životné prostredie:

- 1) Pri činnostiach, pri ktorých môžu vznikáť prašné emisie, je potrebné využívať technicky dostupné prostriedky na obmedzenie vzniku týchto emisií.
- 2) Pri technologických procesoch, pri ktorých môžu vznikáť pachové látky, je potrebné vykonať opatrenia na ich obmedzenie ako napr. zakrytie zariadenia, zapuzdrovanie časti zariadenia, vytvorenie podtlaku v zapuzdrovanej časti zariadenia, vhodné skladovanie surovín, výrobkov a zvyškov.
- 3) Po realizácii navrhovanej činnosti vykonať objektivizáciu faktorov pracovného prostredia. V ďalších stupňoch konania je potrebné podľa úrovne a charakteru všetkých faktorov práce a pracovného prostredia, ktoré môžu ovplyvniť zdravie zamestnancov zhodnotiť zdravotné riziká a zabezpečiť opatrenia na zníženie expozície zamestnancov na najnižšiu dosiahnuteľnú úroveň v súlade s/so:
 - zákonom NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v platnom znení;
 - nariadením vlády SR č. 115/2006 Z. z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku v platnom znení;
 - nariadením vlády SR č. 355/2006 Z. z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci v platnom znení.
- 4) Hlučné stavebné činnosti vykonávať len počas pracovného týždňa, max. do 19.00 hod. Pri prácach používať iba zariadenia, ktoré neprodukujú nadmerný hluk a v prípade ich nevyhnutného použitia ich opatriť kapotážou, prípadne použiť dočasné protihlukové steny.
- 5) V maximálnej možnej miere chrániť jestvujúcu zeleň (ochrana stromov).
- 6) V projekčnej príprave použiť najlepšie dostupné techniky (BAT) a riešiť bezpečnostné opatrenia s cieľom obmedziť výskyt havárií s vážnymi dôsledkami na životné prostredie.
- 7) Prepravovaný materiál zaistiť tak, aby neznečisťoval dopravné trasy.
- 8) Dodržať legislatívou stanovené najvyššie prípustné hodnoty hluku v komunálnom a pracovnom prostredí (vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z. z. a NV SR č. 115/2006 Z. z.) vhodnými protihlukovými opatreniami (technickými aj organizačnými - tlmiče hluku, pružné uloženia, obmedzenie prevádzky hlučných zariadení vo vonkajšom prostredí).
- 9) Vymedziť priestor na dočasné zhromažďovanie odpadu vzniknutého pri stavebných prácach do doby ďalšieho nakladania s ním a to na pozemkoch, ku ktorým má navrhovateľ vlastnícke právo alebo iné právo k tomu ho oprávňujúce.
- 10) Odpady vzniknuté pri rekonštrukčných prácach prednostne využiť za účelom zhodnotenia, ak zhodnotenie odpadov nie je možné, je potrebné zabezpečiť prostredníctvom oprávneného subjektu zneškodnenie odpadov v zariadeniach určených na tento účel.
- 11) Zabezpečiť, aby všetky skladovacie priestory, vnútorné aj vonkajšie manipulačné plochy, kde sa nakladá s kvapalnými znečisťujúcimi látkami a nebezpečnými odpadmi boli zabezpečené proti havarijnému úniku týchto látok.
- 12) Nebezpečné odpady zhromažďovať vo vyhradených zhromažďovacích priestoroch, na zhromažďovanie nebezpečných odpadov použiť vhodné nepriepustné, pevné, uzatvárateľné obaly, ktoré budú označené identifikačnými listami nebezpečného odpadu.

Odôvodnenie

Navrhovateľ Biotika a.s., 976 13 Slovenská Ľupča 566, IČO: 31 561 900 v zastúpení Ing. Dana Halásová, Veľká Lúka, na základe plnomocenstva zo dňa 19.09.2018 doručil dňa 14.12. 2023 Okresnému úradu Banská Bystrica, odboru starostlivosti o životné prostredie podľa § 18 ods. 2 písm. b) a podľa § 29 ods. 1 písm. a) zákona o EIA zámer navrhovanej činnosti „Výroba kŕmnej suroviny - Projekt JR“, vypracovaný podľa Prílohy č. 9 k zákonu o EIA.

Na základe predloženého zámeru navrhovanej činnosti „Výroba kŕmnej suroviny - Projekt JR“ okresný úrad začal správne konanie podľa § 18 správneho poriadku vo veci zisťovacieho konania o posudzovaní predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie.

Spracovateľom zámeru navrhovanej činnosti „Výroba kŕmnej suroviny - Projekt JR“ je spoločnosť Biotika a.s. Slovenská Ľupča.

Navrhovaná činnosť „Výroba kŕmnej suroviny - Projekt JR“ je klasifikovaná ako nová činnosť a svojimi parametrami podľa prílohy č. 8 zákona o EIA je zaradená do: kapitoly č. 12. Potravinársky priemysel; položka 14. Prevádzky na priemyselnú výrobu bielkovinových potravinárskych prísad, droždia, fermentov a ďalších bielkovinových látok (proteínov), s prahovými hodnotami pre časť B (zist'ovacie konanie) bez limitu; a preto podlieha zisťovaciemu konaniu, ktoré okresný úrad vykonal podľa § 29 zákona o EIA.

Zámer navrhovanej činnosti „Výroba kŕmnej suroviny - Projekt JR“ obsahuje okrem nulového variantu jeden realizačný variant v zmysle § 22 ods. 1 zákona o EIA.

Odpoveďou č. OU-BB-OSZP3-2023/047434-002 zo dňa 29.11.2023 Okresný úrad Banská Bystrica, Odbor starostlivosti o životné prostredie odpovedal na žiadosť o upustenie od požiadavky variantného riešenia navrhovanej činnosti „Výroba kŕmnej suroviny - Projekt JR“ doručení navrhovateľom dňa 24.10.2023, v ktorej sa uvádza, v skrátenom znení (cit.):

„V zmysle § 22 ods. 1 zákona o EIA, ak je predmetom posudzovania vplyvov navrhovaná činnosť navrhovateľ je povinný pred začatím povoľovacieho konania k navrhovanej činnosti doručiť príslušnému orgánu zámer s náležitosťami podľa odsekov 3 až 5, ktorý obsahuje nulový variant stavu, ktorý by nastal ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala a aspoň jeden variant navrhovanej činnosti.

Ku žiadosti o upustenie od variantného riešenia podľa § 22 ods. 7 zákona o EIA navrhovanej činnosti „Výroba kŕmnej suroviny - Projekt JR“ sa upustenie od požiadavky variantného riešenia nevyžaduje.

Okresný úrad Banská Bystrica zároveň poukazuje na to že v zmysle § 22 ods. 7 zákona o EIA ak z pripomienok predložených k zámeru podľa § 23 ods. 4 zákona o EIA vyplynie potreba posudzovania ďalšieho reálneho variantu navrhovanej činnosti, príslušný orgán uplatní požiadavku na dopracovanie ďalšieho variantu v konaní podľa zákona o EIA.“

Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov:

Zmena integrovaného povolenia podľa zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

I. Povaha a rozsah navrhovanej činnosti

1. Rozsah navrhovanej činnosti

Účelom investičného zámeru je rozšírenie portfólia výrobkov o kŕmnu surovinu. Rozšírenie bude vyžadovať len malé stavebné úpravy pretože zahŕňa využitie existujúceho 1 ks bioreaktora s objemom 5 m³ a ďalších dostupných zariadení.

Produkt je proteínový hydrolyzát z baktérií s vysokým obsahom voľných nukleotidov vo forme hnedého prášku. Alternatívny produkt je bunkový proteín z baktérií s vysokým obsahom voľných nukleotidov. Voľné nukleotidy sú semi-esenciálne živiny, ktoré zlepšujú rast a zdravie zvierat a zvyšujú chuťnosť krmiva. Produkt je preto vhodný na použitie ako multifunkčný doplnok výživy v krmovinárskom priemysle. Produkt je kŕmna surovina kategórie 12: Produkty a vedľajšie produkty získané fermentáciou s použitím inaktivovaných mikroorganizmov podľa Nariadenia komisie (EÚ) 2022/1104. Všetky mikroorganizmy používané na fermentáciu musia byť inaktivované pri tomto druhu kŕmnej suroviny, výsledkom čoho je neprítomnosť životaschopných mikroorganizmov v kŕmnych surovinách.

Výroba bude realizovaná v rámci výroby špecialít biotechnologickým spôsobom, ktoré sa ďalej spracovávajú a využívajú v krmovinárstve. Dôvodom je snaha spoločnosti Biotika a.s. reagovať na požiadavky trhu prispôbením svojho výrobného programu novým požiadavkám.

Projektovaná fermentačná kapacita prevádzky sa nemení. Začiatok výroby produktov JR je naplánovaný na rok 2024 a predpokladaná ročná produkcia je cca 25 t za rok 2024 až 300 t za rok 2028.

Údaje o plánovanej nominálnej kapacite výroby:

Rok 2024:

- Počet fermentorov: 1 (5m³);

- Ročná produkcia produktu v t: 25;

Rok 2025:

- Počet fermentorov: 1 (5m³);
- Ročná produkcia produktu v t: 100;
- Rok 2026:
- Počet fermentorov: 1 (5m³);
- Ročná produkcia produktu v t: 150;
- Rok 2027:
- Počet fermentorov: 1 (5m³);
- Ročná produkcia produktu v t: 200;
- Rok 2028:
- Počet fermentorov: 1 (5m³);
- Ročná produkcia produktu v t: 300;

Na výrobu produktov JR bude použitý 1 jestvujúci fermentor o objeme 5m³.

Základom výroby kŕmnej suroviny je aeróbná fermentácia mikroorganizmov s fermentačnými médiami, obsahujúcimi živiny a zdroj uhlíka. Tieto mikroorganizmy sa môžu bežne vyskytovať v životnom prostredí – tzv. „wild-type“ alebo môžu byť upravené metódami génového inžinierstva – geneticky modifikované mikroorganizmy (bezpečnostná trieda 1) BSL1.

Výroba musí dodržiavať optimalizovanú predpísanú technológiu, energetické optimá, zamýšľané použitie už existujúcich zariadení a prispôbené technologické podmienky zaručujúce najlepšiu zhodu s požadovanou kvalitou produktu s nízkym obsahom vedľajších produktov

Produktami tejto výroby môžu byť Proteínový hydrolyzát z baktérií a Bunkový proteín z baktérií. Fermentačná časť výroby je rovnaká pre oba produkty. Rozdiel je len v spôsobe riadenia izolačnej časti výroby.

Fermentačná časť výroby

Príprava inokula

Inokulum sa pripravuje v mikrobiologických laboratóriách OVP ÚZRK v budove ORK č. 4 čerstvé pre každú šaržu na trepačkách v sklenených Erlenmeyerových bankách. Očkuje sa mrazenými ampulkami s produkčným kmeňom. Všetky laboratórne práce s inokulom vrátane trepačiek sú vykonávané v „čistých priestoroch“ podľa Nariadenia vlády č. 83/2013 Z. z o ochrane zdravia zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou biologickým faktorom pri práci. Po predpísanej kultivácii a kontrole kvality sa inokulum uzavretým spôsobom prenesie do laboratórneho fermentora na pomnoženie. Po ukončení predpísanej kultivácie a kontrole kvality sa inokulum z laboratórneho fermentora uzavretým spôsobom prenesie do výroby a naočkuje do produkčného bioreaktora.

Príprava médií

Živné médiá (pôdy) pre fermentačnú výrobu sa pripravujú podľa predpísanej receptúry priamo v produkčnom bioreaktore, ktorý sa následne doplní pitnou vodou a vysterilizuje.

Príkrmové roztoky sa pripravujú podľa predpísanej receptúry v objekte č.102 v určených rozmiešavacích a zásobných nádobách na požadované koncentrácie a sterilnými trasami sa pridávajú počas kultivácie do produkčného bioreaktora.

Produkčný bioreaktor

Príprava prevádzkového inokula v existujúcom očkovačom tanku (bioreaktore) v objekte č.102 sa uskutoční načerpaním nesterilnej pôdy následnou sterilizáciou pôdy in situ injektovaním pary, schladením na kultivačnú teplotu a naočkovanie uzavretým spôsobom inokulom. Kultivácia v bioreaktore je zameraná na pomnoženie biomasy produkčného kmeňa, ktoré sa dosiahne vytvorením vhodného prostredia pre rast organizmov. Proces kultivácie prebieha za stáleho miešania a aerácie sterilným vzduchom až do dosiahnutia požadovaných parametrov.

Na realizáciu biotechnologického procesu musí byť vytvorený systém poskytujúci vhodné prostredie pre požadované metabolické aktivity. Kultivácia produkčného kmeňa pokračuje za stáleho miešania a prevzdušňovania za predpísaných kultivačných podmienok. Počas kultivácie sa podľa predpísaného postupu pridávajú nesterilne pripravené príkrmové roztoky. V priebehu kultivácie sa v bioreaktore on-line sledujú základné merané a regulované veličiny: teplota, pH, pO₂, tlak, otáčky miešadla, objemy pridávaných príkrmov a chemické a mikrobiologické analýzy, pričom prebieha kontinuálne odťahovanie fermentačnej pôdy, ktorá sa spracováva na oddelení izolácie. Po dosiahnutí požadovaných parametrov sa kultivácia zastaví.

Izolačná časť výroby

Proteínový hydrolyzát z baktérií

Separácia biomasy – schladená fermentačná pôda sa preniesie do vyhradenej zbernej nádrže. Zberná nádoba slúži ako (hlavná) napájacia nádrž na separáciu biomasy a preto je osadená v objekte pri tomto technologickom kroku. Oddelenie biomasy a kvapalnej fázy sa uskutoční v separačnom zariadení v centrifúge. Supernatant sa po separácii stáva odpadom. Biomasa sa zbiera v nádrži, ktorá slúži ako hlavná napájacia nádrž pre ďalší krok procesu.

1 inaktivácia – Biomasa sa po prečerpaní do inaktivačnej nádrže inaktívuje ohrevom na stanovenú teplotu, pri ktorej dôjde k inaktivácii kmeňa. Po schladení sa inaktívovaná biomasa prečerpáva potrubím k ďalšiemu kroku procesu.

Homogenizácia – V homogenizátore prebieha kontinuálne rozbíjanie inaktívovaných buniek pomocou tlaku. Z homogenizátora takto inaktívované a rozbité bunky pokračujú potrubím k ďalšiemu kroku izolácie.

Enzymatické štiepenie – enzymatické štiepenie prebieha v na to určenej nádrži. Spočíva v zmene teploty biomasy, úprave pH a pridaní enzýmu. Po skončení enzymatického štiepenia prebieha v tej istej nádrži ďalší krok izolácie.

2 inaktivácia – V nádrži na enzymatické štiepenie prebieha 2 inaktivácia. Postup je analogický ako v prvom prípade. Enzým v biomase sa inaktívuje ohrevom na stanovenú teplotu pri stálom miešaní. Po schladení biomasy sa produkt transportuje do ďalšieho zariadenia v objekte č. 401 v prepravných kontajneroch.

Zahustenie biomasy – zahustenie bude prebiehať na filmovej rotorovej odparke pri optimálnej teplote a tlaku, tak aby výsledná sušina biomasy bude maximálna. Zahustená biomasa bude prečerpávaná potrubím k ďalšiemu izolačnému kroku.

Sušenie produktu – vysušenie produktu do finálnej formy sa vykoná na rozprašovacej sušiarňi pri teplote vstupného vzduchu 140 – 190 °C a výstupného vzduchu 60 – 120°C s cieľom získať práškový produkt vyhovujúci podmienkam špecifikácie.

Balenie produktu – produkt sa bude baliť do dvojitého PE cca 20 kg a/alebo do bigbagov rôznych rozmerov (podľa požiadaviek zákazníka). Do transportu k zákazníkovi bude uchovávaný v sklade pri požadovanej teplote a vlhkosti prostredia.

Bunkový proteín z baktérií

Separácia biomasy – schladená fermentačná pôda sa preniesie do vyhradenej zbernej nádrže. Zberná nádoba slúži ako (hlavná) napájacia nádrž na separáciu biomasy a preto je osadená v objekte pri tomto technologickom kroku. Oddelenie biomasy a kvapalnej fázy sa uskutoční v separačnom zariadení v centrifúge. Supernatant sa po separácii stáva odpadom. Biomasa sa zbiera v nádrži, ktorá slúži ako hlavná napájacia nádrž pre ďalší krok procesu.

Inaktivácia – Biomasa sa po prečerpaní do inaktivačnej nádrže inaktívuje ohrevom na stanovenú teplotu, pri ktorej dôjde k inaktivácii kmeňa. Po schladení biomasy sa produkt transportuje do ďalšieho zariadenia v objekte č. 401 v prepravných kontajneroch.

Zahustenie biomasy – zahustenie bude prebiehať na filmovej rotorovej odparke pri optimálnej teplote a tlaku, tak aby výsledná sušina biomasy bude maximálna. Zahustená biomasa bude prečerpávaná potrubím k ďalšiemu izolačnému kroku.

Sušenie produktu – vysušenie produktu do finálnej formy sa vykoná na rozprašovacej sušiarňi pri teplote vstupného vzduchu 140 – 190 °C a výstupného vzduchu 60 – 120°C s cieľom získať práškový produkt vyhovujúci podmienkam špecifikácie.

Balenie produktu – produkt sa bude baliť do dvojitého PE cca 20 kg a/alebo do BIGBAGov rôznych rozmerov (podľa požiadaviek zákazníka). Do transportu k zákazníkovi bude uchovávaný v sklade pri požadovanej teplote a vlhkosti prostredia.

Opis technického a technologického riešenia

Výroba krmnej suroviny bude realizovaná v existujúcich objektoch fermentácie, výroby médií, izolácie, v existujúcich a nových zariadeniach. Z existujúcich zariadení sa využívajú laboratórne, očkovacie a produkčné fermentory a systémy prípravy existujúcich médií pre fermentáciu. Na separáciu sa použijú jestvujúce centrifugačné jednotky, zásobné tanky, vákuová rotačná odparka a rozprašovacia sušiareň.

Jestvujúce zariadenia

- a) Laboratórne zariadenia na prípravu inokula
- b) Prípravňa živných médií (rozmiešavacie nádrže)
- c) 1ks bioreaktora (s miešaním, chladením, meraním a reguláciou)
- d) 1ks skladovacích nádrží s objemom 50 m³
- e) Nádrže na príkrmové roztoky

- f) Nádrže na odpeňovadlo
- g) 2 ks nádrží na zber fermentačnej pôdy
- h) Nádrž na zber supernatantu
- i) 3 ks odstrediviek na separáciu biomasy
- j) Zberná nádrž na biomasu s príslušenstvom
- k) 3 ks nádrží na enzymatické štiepenie
- l) Vákuová rotačná odparka s príslušenstvom
- m) Sprejová sušiareň s príslušenstvom
- n) CIP nádrž s čerpadlom a príslušenstvom

Existujúce zariadenie, ktoré sa má použiť v projekte v priamom kontakte s prúdom produktu, sa musí podrobiť nasledujúcim postupom:

- # Dekontaminácia a čistenie,
 - # Oprava zariadení v súlade s hygienickými požiadavkami
 - # Nové potrubné rozvody existujúcich príkrmových nádrží vo fermentačnej hale
 - # Úprava 5 ks existujúcich nádrží na nový príkrmový roztok
 - # Nové potrubné rozvody prepojujúce izolačné nádrže objektu č. 102
 - # Úpravy na sprejovej sušiarňi spĺňajúce požiadavky kvality produktu
 - # Stavebné a dispozičné úpravy finálneho spracovania
- Použitie existujúce upravené zariadenia budú vyhradené iba pre výrobu krmnej suroviny.

Nové zariadenia

- a) Odprašovací zariadenie na výstupe zo sprayovej sušiarne ANHYDRO
- b) Prepravné kontajnery na prevoz produktu na zahustenie a sušenie
- c) Homogenizátor
- d) Prietokový pasterizátor

Pri návrhu, konštrukcii a inštalácii nového zariadenia a potrubí v priamom kontakte s produktom sa musia zohľadniť hygienické požiadavky na zariadenie. Technológia výroby hydrolyzovaného bakteriálneho extraktu je väčšinou uzavretý proces. Výrobok sa vyrába v uzavretom zariadení bez postupov otvorenej manipulácie. Existujúce potrubie a ventily na vyhradenom zariadení budú vysanitované a bude vykonaná dôkladná prehliadka všetkých potrubí a ventilov. Interval preventívnej údržby vo fermentácii aj v izolácii sa zvýši. Pre čistenie zariadenia, čistenie výrobných priestorov a osobnú hygienu zamestnancov bude vydaný spoločnosťou Biotika a.s. ako samostatný dokument. Všetky potenciálne riziká a riziká spojené s kvalitou produktu (vrátane hodnotenia HACCP/systém zaistenia bezpečnosti potravín/krmovín a krížovej kontaminácie), bezpečnosťou zamestnancov, environmentálnou bezpečnosťou, bezpečnosťou procesu a vyhodnotia komplexnou analýzou rizík podľa štandardov spoločnosti Biotika a.s.

Stavebné riešenie

Navrhovaná činnosť si vyžaduje minimálne stavebné úpravy. Zmieňované stavebné úpravy zahŕňujú výmenu okien a dverí v objekte č.102. K ďalším úpravám, ktoré budú vykonané kvôli realizácii nového projektu sú oprava podláh, stropov a stien v objekte č.102 a taktiež vybudovanie ľahkých priečok. K vonkajším opravám patrí oprava prístupovej rampy materiálovej priepusti. Technologické zmeny v prevádzke bude predstavovať inštalácia nových zariadení (homogenizátor a prietokový pasterizátor) a ich napojenie do výrobnéj aparatúry.

2. Súvislosť s inými činnosťami (jestvujúci, prípadne plánovanými)

Spoločnosť Biotika a.s. je zameraná na výrobu rôznych biotechnologických produktov fermentačnou technológiou (výroba viacerých druhov výrobkov podľa objednávok) a overovaciu výrobu bioproduktov podľa požiadaviek zákazníka (využívanie prevádzky na prevádzkové pokusy, overovanie nových výrobkov). Zámerom navrhovanej činnosti je rozšírenie portfólia výrobkov tak, aby sa dosiahlo využitie voľnej fermentačnej kapacity.

3. Požiadavky na vstupy

Záber pôdy

Navrhovaná činnosť bude realizovaná v areáli Biotika a.s. v jestvujúcich výrobných objektoch. V objektoch 102 (parcela 1961), 401 (parcela 1969), ktoré sú klasifikované ako zastavané plochy a nádvorcia. Realizácia predmetného zámeru nebude vyžadovať záber poľnohospodárskej ani lesnej pôdy.

Nároky na zastavané územie

Počas realizácie stavby sa v maximálnej miere využijú dispozície existujúcich objektov a zariadení. Nedôjde k výstavbe nových objektov, prístupových komunikácií ani k sanácii starých objektov. V súčasných objektoch plánovaných pre tento projekt dôjde k drobným stavebným úpravám.

Spotreba vody

Pitná voda

Prevádzka je zásobovaná pitnou vodou z verejného vodovodu Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s., Banská Bystrica, z existujúcej vodovodnej prípojky. Zdrojom vody pre tento vodovod je prameň Ľadová studňa (400 l/s) 1,5 km S od Slovenskej Ľupče. V hodnotenej prevádzke pitná voda slúži pre potreby výrobných technológií a sociálne účely zamestnancov. V technológii sa pitná voda použije pri príprave surovín, oplachoch. Spotreba pitnej vody pre technológiu bude cca 2 500m³ za mesiac. Potreba vody pre sociálne účely sa zvýši, nakoľko je v pláne do roku 2024 zvýšiť počet pracovníkov o 28. Nábor nových pracovníkov bude prebiehať postupne od začiatku výroby.

Úžitková voda

Úžitková voda sa používa na chladienie zariadení a výrobu demineralizovanej vody. Spotreba úžitkovej vody pre technológiu bude cca 1000m³ za mesiac.

Zdroje úžitkovej vody:

- primárne zdroje úžitkovej vody – voda z odberného miesta na rieke Hron, na koryte potokov Ľupčica a Driekyňa a zo studne vo vlastníctve a v prevádzke Biotika a.s., ktorá je odoberaná na účely chladienia technológií.
- sekundárne zdroje úžitkovej vody – sú chladiace vody, ktoré už prešli technologickým procesom a sú následne použité pri technologických operáciách s menšími nárokmi na chlad. Biotika a.s. má k dispozícii zdroj sekundárnej chladiacej vody v bazéne.

Demineralizovaná voda

Demineralizovaná voda (demi-voda) sa vyrába demineralizačnou linkou zo surovej vody z bazénu, ktorá predtým prešla číriacim reaktorom. Do výrobného procesu je distribuovaná potrubným rozvodom. Spotreba demi vody v novej výrobe bude cca 250m³ za mesiac. Kapacita jestvujúcej linky na demi-vodu je dostatočná na to aby pokryla potreby novej výroby produktu JR.

Surovinové zdroje

Vstupné aj pomocné suroviny podľa schválenej špecifikácie sa získavajú nákupom od vybraných dodávateľov. Zásobovanie výroby surovinami je zabezpečované autocisternami, kamiónovou nákladnou dopravou v prepravných kontajneroch a vreciach.

Zdroje živín: bežne používané pre syntetické fermentačné médium, ďalej soli síranov, chloridov a fosforečnanov (síran horečnatý, síran amónny, chlorid sodný, fosforečnan amónny, fosforečnan draselný),

Zdroje uhlíka: melasa

Stopové prvky: soli kyselín obsahujúce Mn, Fe, Co, Cu, Mo,

Pomocné látky: odpeňovač (Struktol, PPG 2000), chlorid sodný, kyselina na čistenie a úpravu pH (kyselina fosforečná, kyselina sírová, kyselina citrónová), zásada na čistenie a úpravu pH (hydroxid sodný, hydroxid draselný), čistiace prostriedky dezinfekčné prostriedky, chladiace médiá.

Obalový materiál: IBC kontajnery, PE vrecia, papierové vrecia, big bagy

Novými surovinami sú melasa, hydrogénfosforečnan draselný, síran amónny, molybdénan sodný, enzým.

Spotreba nových surovín pri plánovanej kapacite výroby:

Surovina: melasa

Spotreba v 1 OT (5 m³) t/rok: 900;

Surovina: molybdénan sodný

Spotreba v 1 OT (5 m³) t/rok: 0,015;

Surovina: Enzým

Spotreba v 1 OT (5 m³) t/rok: 0,130;

Surovina: K_2HPO_4

Spotreba v 1 OT (5 m³) t/rok: 43;

Surovina: $(NH_4)_2SO_4$

Spotreba v 1 OT (5 m³) t/rok: 17,3;

Spotreba ostatných surovín pri plánovanej kapacite výroby:

Surovina: NaCl

Spotreba v 1 OT (5 m³) t/rok: 250;

Surovina: $(NH_4)_2HPO_4$

Spotreba v 1 OT (5 m³) t/rok: 45;

Surovina: kyselina citrónová

Spotreba v 1 OT (5 m³) t/rok: 40;

Surovina: $FeCl_3 \cdot 6H_2O$

Spotreba v 1 OT (5 m³) t/rok: 1,9;

Surovina: $MnCl_2 \cdot 4H_2O$

Spotreba v 1 OT (5 m³) t/rok: 0,5;

Surovina: $CuCl_2 \cdot 2H_2O$

Spotreba v 1 OT (5 m³) t/rok: 0,009;

Surovina: $CoCl_2 \cdot 6H_2O$

Spotreba v 1 OT (5 m³) t/rok: 0,012;

Surovina: $Na_2MoO_4 \cdot 2H_2O$

Spotreba v 1 OT (5 m³) t/rok: 0,012;

Surovina: $MgSO_4 \cdot 7H_2O$

Spotreba v 1 OT (5 m³) t/rok: 9,8;

Surovina: Struktol J647

Spotreba v 1 OT (5 m³) t/rok: 1;

Surovina: čpavok 25%

Spotreba v 1 OT (5 m³) t/rok: 85;

Surovina: NaOH 45%

Spotreba v 1 OT (5 m³) t/rok: 1,2;

Surovina: H_2SO_4 96%

Spotreba v 1 OT (5 m³) t/rok: 2;

Energetické zdroje

Elektrická energia

Areál spoločnosti Biotika a.s. je zásobovaný elektrickou energiou prostredníctvom verejnej rozvodnej siete z „Distribučnej rozvodne“ do „Vstupnej rozvodne,, prostredníctvom dvoch liniek. Povolovaný inštalovaný výkon je 6500 kW.

Zemný plyn

Spoločnosť Biotika a.s. je zásobovaná zemným plynom z VVT siete SPP. V areáli spoločnosti je vybudovaná regulačná stanica, v ktorej sa tlak plynu reguluje na ST. Momentálne technicky možné maximálne spotreby zemného plynu novou činnosťou nebude potrebné navyšovať.

Požiadavky na tepelno-energetické médiá
Budú plne kryté vlastnými zdrojmi.

Para

Bude použitá para (5 bar, 158,9 oC) z jestvujúceho rozvodu v spoločnosti, pre potreby ohrevu médií pri príprave médií a ich sterilizácii. Jestvujúce energetické zariadenia na výrobu pary budú výkonovo postačujúce pre potreby novej výroby.

Stlačený vzduch

Stlačený procesný vzduch pochádza z existujúcej vlastnej kompresovne a má tlak 3 bar, inštrumentálny vzduch má tlak 6 bar, rosny bod -40°C, bez oleja a mechanických nečistôt. Prepravuje sa do výroby existujúcimi rozvodmi stlačeného vzduchu. Jestvujúce energetické zariadenia na výrobu technologického vzduchu budú výkonovo postačujúce pre potreby novej výroby.

Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

Dopravná a iná infraštruktúra je vybudovaná v rámci priemyselného areálu Biotika a.s. a je postačujúca pre potreby novej výroby. Navrhovanou novou výrobou nevzniknú žiadne ďalšie nároky na rozšírenie existujúcej dopravnej ani inej infraštruktúry. Areál spoločnosti Biotika a.s. je súčasťou priemyselného areálu Príboj a je napojený na cestnú komunikáciu, ktorá spája Banskú Bystricu s obcou Slovenská Ľupča. Produkt, suroviny a pomocné suroviny sú dopravované nákladnou autodopravou - autocisternami (10 m³, 20 m³), nákladnými autami (sudy 25/50 kg, vrecia 15/25/50 kg, bigbasy 500/1000 kg) a tzv. IBC kontajnermi 600 l resp. 1000 l. Novou činnosťou nedôjde k navýšeniu dopravy. Doprava bude uskutočňovaná počas pracovných dní v intervale medzi 7:00 a 19:00 hod.

Nároky na pracovné sily

Nová výroba si vyžiada nárast nových pracovných síl o 28 nových pracovníkov prijímaných postupne. Nová výroba bude zabezpečená aj zo súčasného stavu pracovníkov. Všetci zamestnanci boli a budú posudzovaní so zameraním na kvalitatívne požiadavky spoločnosti Biotika a.s.

4. Údaje o výstupoch

Ovzdušie

Počas výstavby:

Navrhovaná činnosť si vyžaduje len minimálne stavebné úpravy ktoré zahŕňujú výmenu okien a dverí v objekte č.102. K ďalším úpravám, ktoré budú vykonané kvôli realizácii nového projektu sú oprava podláh, stropov a stien v objekte č.102 a taktiež vybudovanie ľahkých priečok. K vonkajším opravám patrí oprava prístupovej rampy materiálovej priepusti. Keďže nová výroba bude uskutočňovaná v existujúcich objektoch s minimálnymi stavebnými úpravami aj tento vplyv na ovzdušie bude minimálny, lokálny a časovo obmedzený na dobu výstavby.

Počas prevádzky:

Súčasná prevádzka v ktorej bude realizovaná „Výroba krmnej suroviny - Projekt JR“ je podľa prílohy č. 1 k vyhláske MŽP SR č. 248/2023 Z. z., o požiadavkách na stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia stredným zdrojom znečisťovania ovzdušia kategorizovaným ako:

Ostatné neuvedené chemické výroby vrátane spracovania surovín a medziproduktov a produktov

Aj keď výroba krmnej suroviny - Projekt JR nie je farmaceutická výroba, uvedená kategorizácia zdroja znečisťovania ovzdušia bola zvolená jednak pre použitie fermentačnej technológie a pre jej realizáciu v jestvujúcich objektoch, ktoré sú kategorizované ako Ostatné neuvedené chemické výroby vrátane spracovania surovín a medziproduktov a produktov. Pri uvedenej technológii sa nepoužívajú organické rozpúšťadlá. Jedná sa o novú činnosť v rámci výrobných procesov prebiehajúcich v podniku, ktorá bude realizovaná v existujúcich výrobných fermentačných a izolačných zariadeniach a nových zariadeniach. Tieto zariadenia bude nutné modifikovať a zmeniť účel ich použitia podľa špecifických technologických požiadaviek novej výroby.

Pri fermentácii v objekte č.102 bude ako bioreaktor využitý jestvujúci očkovačí tank s objemom 5 m³. Vzdušina z bioreaktora so znečisťujúcimi látkami ktoré tvoria aerosól tuhých znečisťujúcich látok, CO₂, prípadne pachové látky sa zbavuje aerosólov tuhých znečisťujúcich látok v cyklónoch a potom pokračuje cez predfilter a absolútny filter do voľného ovzdušia.

Technológia separácie a izolácie v objekte č.102 je uzavretý proces. Výrobok sa vyrába v uzavretom zariadení bez postupov otvorenej manipulácie. Realizáciou navrhovanej činnosti nevzniká nový zdroj znečisťovania ovzdušia.

Z objektu č.102 sa získaná biomasa transportuje v uzavretých kontajneroch do objektu č.401, kde sa po zahutnení na filmovej rotorovej odparke suší horúcim vzduchom do finálnej formy v rozprašovacej sušiarňi Anhydro. Z rozprašovacej sušiarňi sú odpadové plyny s obsahom tuhých znečisťujúcich látok odvádzané do batérie cyklónových odlučovačov. Za batériou cyklónov bude inštalované ďalšie, nové odprašovacie zariadenie na zachytávanie 39 zbytkov tuhých znečisťujúcich látok z ktorého bude vyčistená vzdušnina vypúšťaná do voľného ovzdušia.

Technológia separácie a izolácie v objekte č.102, ako aj technológia konečného spracovania produktu v objekte č.401 je uzavretý proces. Výrobok sa vyrába v uzavretých zariadeniach bez postupov otvorenej manipulácie. Realizáciou navrhovanej činnosti nevzniká nový zdroj znečisťovania ovzdušia.

Pachové látky

Z hľadiska pachových látok v súčasnej dobe v slovenských predpisoch nie je stanovený emisný ani imisný limit. Vo vyhláske MŽP SR č.248/2023 Z. z. príloha č. 3 časť II. ods. 4. sú uvedené všeobecné podmienky prevádzkovania zdrojov emitujúcich pachové látky: „Pri technologických procesoch a zariadeniach, pri ktorých môžu byť pri prevádzke alebo pri drobných poruchách emitované látky s intenzívnym zápachom, je potrebné vykonať technicky dostupné opatrenia na obmedzenie emisií, napr. zakrytie zariadenia, zapuzdrovanie časti zariadenia, vytvorenie podtlaku v zapuzdrovanej časti zariadenia, vhodné skladovanie surovín, výrobkov a zvyškov. Technologické činnosti, pri ktorých vznikajú zápachajúce látky, treba umiestniť do uzavretých priestorov“. Technologické operácie fermentačnej aj izolačnej časti výroby proteínov budú uzatvorené.

Odpadové vody

Spoločnosť Biotika a.s. vypúšťa všetky druhy odpadových vôd (z povrchového odtoku, chladiace, splaškové, priemyselné) do vnútroareálovej delenej kanalizácie a následne do čistiarne odpadových vôd ČOV a.s. Slovenská Ľupča. Stoková sieť je technicky súčasťou stokovej siete Biotiky. Odpadové vody sú do stokovej siete vypúšťané v zmysle kanalizačného poriadku Biotiky a.s. a ČOV a.s. a požiadavkami vodohospodárskeho orgánu a technickej možnosti jestvujúcej kanalizácie.

Odpadové vody priemyselné predstavujú odpadové vody z fermentácie, z izolácie, oplachy zo zariadení systémom CIP. Odpadové vody z fermentácie budú vypustené do kanalizácie priemyselných a splaškových vôd a následne čistené na ČOV a.s..

Odpadové vody z CIP oplachov fermentácie (kyselina fosforečná, kyselina sírová, kyselina citrónová, hydroxid sodný ako aj roztoky čistiacich a dezinfekčných prostriedkov) budú vedené do existujúcej chemickej kanalizácie na ČOV a.s., až po ich neutralizácii (úprave pH) ešte priamo vo fermentoroch.

Odpadové vody a CIP oplachy z izolácie (hydroxid sodný, kyselina fosforečná, dezinfekčné prostriedky, výrobné odpadové vody ako sú odpadové filtráty a koncentráty) budú vedené do existujúcej jímky odkiaľ sa odpadové vody prečerpávajú do kanalizácie priemyselných a splaškových vôd a následne čistené na ČOV a.s..

Nová výroba bude náhradou za stávajúce povolené výroby.

Predpokladané množstvá odpadových vôd vedených do ČOV:

Odpadové vody priemyselné: Odpadové vody z fermentácie

Množstvo m³ /deň: 1 - 2

Odpadové vody priemyselné: Odpadové vody z fermentácie 1 - 2 Odpadové vody z izolácie

Množstvo m³ /deň: 50-120

Odpadové vody priemyselné: CIP odpadové vody

Množstvo m³ /deň: 2-6

Odpadové vody splaškové z predmetných objektov budú odvedené do kanalizácie priemyselných a splaškových vôd. Množstvo splaškových vôd vypúšťaných na čistiareň odpadových vôd sa nebude meniť napriek nárastu pracovníkov určených na uvedenú výrobu, nepočíta sa s celkovým nárastom pracovníkov v spoločnosti.

Vody z povrchového odtoku zo striech objektov, spevnených plôch a chladiace vody odvádza z areálu kanalizácia dažďových a chladiacich vôd, ktorá sa napája na kanalizačný systém Biotiky s vyústením do povrchového toku Dúbrava a odtiaľ do rieky Hron. Ročný úhm zrážok bude 4579 m³ /rok. Odpadové vody zo strechy prístrešku čerpacej stanice budú odvádzané prípojkou do existujúcej stoky dažďovej kanalizácie, do existujúcich šácht ŠDe, nachádzajúcich sa v areálovej komunikácii s napojením na existujúci kanalizačný systém.

Spoločnosť Biotika a.s. má s ČOV a.s. Slovenská Ľupča uzatvorenú zmluvu o službách v oblasti životného prostredia, ktorej jednou z oblastí je aj čistenie odpadových vôd. Na základe tejto zmluvy odpadové vody z navrhovanej novej výroby je možné spracovať v uvedenej čistiarni odpadových vôd.

Emisné limity vypúšťaných odpadových vôd v jednotlivých ukazovateľoch na základe požiadaviek ČOV a.s. stanovuje kanalizačný poriadok Biotiky a.s.. Kanalizačný systém Biotiky je vyústený do povrchového toku Dúbrava a následne do Hrona.

Monitoring chladiacich si odpadových vôd vypúšťaných z prevádzky bude zabezpečený v laboratóriách ČOV a.s. , Slovenská Ľupča.

Odpady

V rámci pripravovaného zámeru je možné rozdeliť odpady na odpady vznikajúce pri realizácii stavby a odpady vznikajúce pri výrobnej činnosti.

Počas výstavby:

Navrhovaná činnosť si vyžaduje len minimálne stavebné úpravy ktoré zahŕňujú výmenu kovových okien a dverí v objekte č.102. K ďalším úpravám, ktoré budú vykonané kvôli realizácií nového projektu sú oprava podláh, stropov a stien v objekte č.102 a taktiež vybudovanie ľahkých priečok. K vonkajším opravám patrí oprava prístupovej rampy materiálovej priepusti. Keďže nová výroba bude uskutočňovaná v existujúcich objektoch s minimálnymi stavebnými úpravami aj tento vplyv na ovzdušie bude minimálny, lokálny a časovo obmedzený na dobu výstavby.

Pri realizácii výstavby nedochádza k výkopovým prácam. Rekonštrukcia sa uskutočňuje len v rámci budovy a prístupovej rampy.

Odpady ktoré môžu vzniknúť pri realizácii stavby:

Katalógové číslo odpadu: 15 01 01

Názov druhu odpadov: obaly z papiera a lepenky

Kategória odpadu: O

Katalógové číslo odpadu: 15 01 02

Názov druhu odpadov: obaly z plastov

Kategória odpadu: O

Katalógové číslo odpadu: 15 01 10 Y12

Názov druhu odpadov: obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami

Kategória odpadu: N

Katalógové číslo odpadu: 17 01 01

Názov druhu odpadov: Betón

Kategória odpadu: O

Katalógové číslo odpadu: 17 04 05

Názov druhu odpadov: železo a oceľ

Kategória odpadu: O

Odpady budú triedené v mieste vzniku podľa jednotlivých druhov. Využitelné odpady (drevo, papier, kovy,) budú odovzdané ČOV a.s. do zariadenia na zber odpadov, ktorá zabezpečí ich ďalšie zhodnotenie, alebo zneškodnenie. Odpady, ktoré nie je možné zhodnotiť alebo recyklovať budú taktiež odovzdané do zariadenia na zber odpadov v ČOV a.s. Následne bude ČOV a.s. so vzniknutými odpadmi počas realizácie stavby nakladať v súlade s požiadavkami legislatívy. Počas výstavby bude priebežne zabezpečená aj evidencia vzniku a spôsobu zhodnotenia, resp. zneškodnenia jednotlivých druhov odpadov z dôvodu preukázania súladu spôsobu nakladania s odpadmi zo stavby s platnou legislatívou.

Odpady vznikajúce počas prevádzky

Katalóg. číslo odpadu: 13 02 08

Názov druhu odpadov: iné motorové, prevodové a mazacie oleje

Kategória odpadu: N

Miesto vzniku/ Ročné množstvo T: Údržba

Spôsob zhodnotenia/ zneškodnenia: Zhodnotenie DETOX spol. s r.o. Banská Bystrica

Katalóg. číslo odpadu: 15 01 01

Názov druhu odpadov: obaly z papiera a lepenky

Kategória odpadu: O

Miesto vzniku/ Ročné množstvo T: Fermentácia, Izolácia

Spôsob zhodnotenia/ zneškodnenia: Zberné suroviny Žilina a.s.

Katalóg. číslo odpadu: 15 01 02

Názov druhu odpadov: obaly z plastov

Kategória odpadu: O

Miesto vzniku/ Ročné množstvo T: Fermentácia, Izolácia

Spôsob zhodnotenia/ zneškodnenia: Zberné suroviny Žilina a.s.

Katalóg. číslo odpadu: 15 01 10

Názov druhu odpadov: obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami

Kategória odpadu: N

Miesto vzniku/ Ročné množstvo T: Fermentácia, Izolácia

Spôsob zhodnotenia/ zneškodnenia: Zneškodnenie DETOX spol.s r.o. Banská Bystrica

Katalóg. číslo odpadu: 15 02 02

Názov druhu odpadov: absorbenty, filtračné materiály vrátane olejových filtrov inak nešpecifikovaných, handry na čistenie, ochranné odevy kontaminované nebezpečnými látkami (zachytávanie odkvapov, rozliatí, únikov pri poruche tesnosti)

Kategória odpadu: N

Miesto vzniku/ Ročné množstvo T: Fermentácia, Izolácia

Spôsob zhodnotenia/ zneškodnenia: Zneškodnenie DETOX spol.s r.o. Banská Bystrica

Katalóg. číslo odpadu: 15 02 03

Názov druhu odpadov: absorbenty, filtračné materiály, iné ako v 15 02 02

Kategória odpadu: O

Miesto vzniku/ Ročné množstvo T: Izolácia

Spôsob zhodnotenia/ zneškodnenia: Zhodnotenie DETOX spol.s r.o. Banská Bystrica

Katalóg. číslo odpadu: 20 01 21

Názov druhu odpadov: žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť

Kategória odpadu: N

Miesto vzniku/ Ročné množstvo T: Fermentácia, Izolácia

Spôsob zhodnotenia/ zneškodnenia: Zhodnotenie DETOX spol.s r.o. Banská Bystrica

Katalóg. číslo odpadu: 20 01 35

Názov druhu odpadov: vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21 a 20 01 23, obsahujúce nebezpečné časti

Kategória odpadu: N

Miesto vzniku/ Ročné množstvo T: Fermentácia, Izolácia

Spôsob zhodnotenia/ zneškodnenia: Zhodnotenie ELEKTRO RECYCLING s.r.o., Slovenská Ľupča

Katalóg. číslo odpadu: 20 01 36

Názov druhu odpadu: vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21, 20 01 23 a 20 01 35

Kategória odpadu: O

Miesto vzniku/ Ročné množstvo T: Fermentácia, Izolácia

Spôsob zhodnotenia/ zneškodnenia: Zhodnotenie ELEKTRO RECYCLING s.r.o., Slovenská Ľupča

Odpady z údržby sú rovnaké ako pri iných výrobách v rámci celej spoločnosti (napr. žiarivky alebo iný elektroodpad, odpadové oleje a pod.), zhromažďujú sa v mieste svojho vzniku a ich následný odvoz a nakladanie s nimi zabezpečuje ČOV a.s. pre celú spoločnosť Biotika a.s.

Spôsob nakladania s odpadmi

S odpadmi bude po celý čas nakladané v súlade s platnou legislatívou v oblasti odpadového hospodárstva a vydanými platnými rozhodnutiami orgánov štátnej správy. Množstvá vznikajúcich odpadov budú evidované v zmysle z požiadaviek platnej legislatívy.

Nebezpečné odpady bude prevádzkovateľ zhromažďovať a skladovať podľa jednotlivých druhov na vyhradených miestach v súlade s ustanoveniami zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch v platnom znení a súvisiacich predpisov pre oblasť odpadového hospodárstva a v súlade s platnými rozhodnutiami orgánov štátnej správy. Budú zväzvané poverenými pracovníkmi ČOV a.s. do zariadenia na zber odpadov na ktoré má ČOV a.s. vydaný súhlas na zber odpadov číslo OU-BB-OSZP3-2022/009338-008 zo dňa 29.3.2022 vydaný OÚ, oddelením ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia v Banskej Bystrici. Zväzvanie odpadov bude realizované vlastnými dopravnými prostriedkami ČOV a.s. Následne po nahromadení odpadov v zariadení na zber ČOV a.s. zabezpečí ďalšie nakladanie s odpadmi v zmysle platnej právnej úpravy.

Komunálny odpad vznikajúci počas prevádzky sa zhromažďuje v jestvujúcich zberných kontajneroch a centrálné zneškodňuje v súlade so všeobecne záväzným nariadením obce.

Hluk a vibrácie

Okolie areálu výroby bude ovplyvňované v prevažnej miere týmito zdrojmi hluku:

hlukom z výstavby,

hlukom z mobilných zdrojov pozemnej dopravy,

hluk zo stacionárnych zdrojov.

Areál podniku sa nachádza od najbližšieho obytného územia vo vzdialenosti 2 000 m.

Počas : Stavebná činnosť minimálna a teda sa neočakáva žiadne relevantné zvýšenie hluku. Možno očakávať zvýšenie hluku pri drobných stavebných prácach ako oprava podláh a výmena okien a bude spôsobené pohybom mechanizmov pri transporte materiálu a odvoze odpadov. Tento vplyv však bude obmedzený na priestor stavby a časovo obmedzený na dobu vykonávania tejto činnosti. V zmysle vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí sú prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí priemyselnej zóny 70 dB cez deň, večer a v noci.

Pri realizácii stavieb v pracovných dňoch od 7:00 do 21:00 hod. a v sobotu od 8:00 do 13:00 sa hluk v blízkosti okolí posudzuje hodnotiacou hladinou pri použití korekcie (-10) dB.

Vibrácie

Počas výstavby budú krátkodobým zdrojom vibrácií niektoré mechanizmy používané pri stavebnej činnosti, ktoré v podstate nemôžu ovplyvniť okolie staveniska. Ďalším zdrojom vibrácií bude doprava materiálov ťažkými nákladnými automobilmi. Dopravné otrasy z cestnej dopravy sa významne prejavujú najviac do vzdialenosti niekoľkých metrov od miesta vzniku. Šírenie vibrácií z posudzovanej činnosti počas jej prevádzky nepredpokladáme.

Žiarenie a iné fyzikálne polia

Žiarenie a iné fyzikálne polia sa v súvislosti so stavbou a prevádzkou hodnotenej činnosti nevyskytujú.

Teplo zápach a iné výstupy

Vzhľadom na použitie existujúceho fermentoru, nepribudnú vo fermentácii zdroje zápachu, ani sa neočakáva zvýšená intenzita zápachu vo fermentačnej časti.

Zdrojom tepla je sterilizácia zariadení, živných médií a inaktivácia biomasy. Tepelná záťaž okolia nebude v porovnaní so súčasnou výrobou vyššia.

V prevádzke výroby produktu JR bude použitá taká technológia, ktorá bude eliminovať prípadné úniky, ktoré by zaznamenali obťažovanie obyvateľov teplom, zápachom alebo inými výstupmi.

Produkt

Výstupom z výroby je hydrolyzovaný bakteriálny extrakt v práškovej forme s obsahom proteínu viac ako 60% a vlhkosťou menej ako 5%, pH 4 -7, hnedej farby.

Fermentatívne vyrobené bielkoviny (pre kŕmne účely) ponúkajú alternatívu k produktom získaným poľnohospodárskou výrobou. Takto získané bielkoviny ponúkajú viacero výhod oproti živočíšnej výrobe:

Nižšia spotreba vody,

Nižšia spotreba energií(elektriny),

Nižšia tvorba skleníkových plynov,

Menšia hospodárska plocha,

Výroba bez použitia hormónov a antibiotík,

Výroba bez potreby využívania pôdy na pestovanie plodín

Súvisiace investície

Nie sú.

Významné terénne úpravy a zásahy do krajiny

V rámci realizácie novej činnosti nedôjde ku žiadnym zásahom do krajiny, nakoľko budú využité existujúce objekty a infraštruktúra.

Doplňujúce údaje

Prevádzkovateľ je povinný na všetkých stupňoch výroby, spracúvania a distribúcie vrátane predaja na diaľku dodržiavať požiadavky upravené zákonom NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov a osobitnými predpismi:

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 882/2004z 29. apríla 2004 o úradných kontrolách uskutočňovaných s cieľom zabezpečiť overenie dodržiavania potravinového a krmivového práva a predpisov o zdraví zvierat a o starostlivosti o zvieratáv platnom znení.

5. – 6. Pravdepodobnosť účinkov na zdravie obyvateľstva a ovplyvnenie pohody života

K ovplyvneniu verejného zdravia by mohlo dôjsť prostredníctvom ovplyvnených zložiek životného prostredia. Do úvahy pripadá ovplyvnenie znečisteným ovzduším z technológie a výfukovými plynmi z automobilov, nakladaním s odpadmi, hlukom a kontaminovanou povrchovou a podzemnou vodou pri havárii, pričom riziká akútneho a chronického charakteru vyplývajú z vlastností objemovo a koncentračne podstatných znečisťujúcich látok.

Zavedením novej výroby nedôjde k emisiám nových znečisťujúcich látok do ovzdušia, ani k zvýšeniu množstva emisií, nakoľko kapacita výroby sa nezvyšuje a hodnoty príspevkov emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia z vyvolanej dopravy sú veľmi nízke. Vplyv imisií je možné hodnotiť ako nulový a realizáciou zámeru nedôjde k zmene súčasného stavu kvality ovzdušia.

Vzhľadom na charakter odpadových vôd z posudzovanej novej výroby kŕmnej suroviny bude po realizácii navrhovanej činnosti spracovanie odpadových vôd a ich vypúšťanie v súlade s platným povolením, je možné túto oblasť hodnotiť bez vplyvu na obyvateľstvo.

Obyvateľstvo dotknutého územia môže byť ďalej exponované potenciálne znečistenej podzemnej vode pri havárii. Tieto riziká znečistenia vôd znečisťujúcimi látkami z navrhovanej činnosti je možné minimalizovať alebo úplne vylúčiť najmä technicko-technologickou vybavenosťou zariadení na zaobchádzanie so znečisťujúcimi látkami. Technické riešenie skladovacích a manipulačných priestorov v súčasnej výrobe je riešené v súlade s najlepšimi dostupnými technikami a rovnako bude riešené aj v novej výrobe.

Nemenej významným faktorom podieľajúcim sa na kvalite života obyvateľstva je hluk. Prevádzka navrhovanej činnosti je realizovaná v jestvujúcich objektoch a neovplyvní súčasné akustické parametre v najbližšej obytnej zóne a nespôsobí ohrozenie parametrov životného prostredia z hľadiska hluku ani poškodenie zdravia u obyvateľov žijúcich v okolí.

Vzhľadom na charakter výroby, výstupy z nej a vzdialenosť obydli od priemyselnej zóny nie je predpoklad výskytu významnejšieho rizika negatívneho ovplyvnenia zdravia alebo pohody života obyvateľov.

7. Celkové znečisťovanie alebo znehodnocovanie prostredia vrátane ovplyvňovania biodiverzity

Z priamych vplyvov boli identifikované vplyvy na ovzdušie, na povrchové vody, nepriame vplyvy na podzemné vody a pôdu, vplyvy na ostatné zložky životného prostredia sú zanedbateľné.

Dotknuté územie a jeho bezprostredné okolie je využívané na priemyselnú činnosť, čo ovplyvnilo aj výskyt pôvodných druhov bioty a biotopov. Objekty, kde sa plánuje výroba nového produktu sa nachádzajú v existujúcom výrobnom areáli v priemyselnej zóne. Objekty sú napojené na existujúce vnútroareálové obslužné komunikácie a inžinierske siete.

8. Riziko nehôd s prihliadnutím najmä na použité látky a technológie, ako aj ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti

Pri príprave a prevádzke výroby nemožno nikdy celkom vylúčiť možnosť vzniku mimoriadnych situácií. Vypracovaním a dôsledným dodržiavaním havarijných plánov a opatrení pre prípad havárie možno ich účinky zmierniť. Riziko predstavuje potenciálna havária s únikom znečisťujúcich látok pri výstavbe, výrobe, doprave a skladovaní znečisťujúcich látok. Pre tento prípad bude potrebné aktualizovať havarijný plán v zmysle požiadaviek zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a vyhlášky MŽP SR č.200/2018 Z. z.. Potenciálnym zdrojom znečistenia pri náhodných, havarijných situáciách počas prevádzky môžu byť havarijné situácie (únik ropných látok z prevádzkových automobilov, technologická havária, havária odpadového potrubia, nesprávna manipulácia s odpadom a pod.). Ide o potenciálne riziká, ktoré sú eliminované prijatými technologickými, bezpečnostnými a organizačnými opatreniami.

Tieto riziká je potrebné eliminovať v prvom rade v projektovej dokumentácii požiarnebezpečnostným riešením v zmysle platných predpisov na úseku požiarnej ochrany, ktoré sú relevantné pre prevádzky manipulujúce s horľavými látkami, ako aj dodržiavaním bezpečnostných predpisov v zmysle vypracovaných prevádzkových predpisov a požiarnych smerníc. Zamestnávateľ je podľa platnej legislatívy povinný vypracovať, resp. vykonať analýzu rizík, klasifikáciu priestorov.

II. Miesto vykonávania navrhovanej činnosti

Kraj: Banskobystrický;

Okres: Banská Bystrica;

Obec: Slovenská Ľupča;

Katastrálne územie: Slovenská Ľupča;

Parcelné čísla: 1961 (obj. 102), 1969 (obj. 401).

Navrhovaná činnosť je situovaná v priemyselnej zóne Slovenská Ľupča – Príboj, vo výrobnom areáli Biotika a.s. v jestvujúcich objektoch, ktoré sú v súčasnosti využívané na výrobu biotechnologických produktov.

1. Súčasný stav využitia územia

Pozemky, na ktorých sú uvedené výrobné objekty umiestnené, sú vedené ako zastavané plochy a nádvorcia. Objekty, kde sa plánuje výroba nového produktu sa nachádzajú v existujúcom výrobnom areáli v priemyselnej zóne. Objekty sú napojené na existujúce vnútroareálové obslužné komunikácie a inžinierske siete.

2. Súlad navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou

Navrhovaná činnosť nie je v rozpore s územno-plánovacou dokumentáciou.

3. Relatívny dostatok, kvalitu a regeneračné schopnosti prírodných zdrojov v dotknutej oblasti a v horninovom prostredí

Dotknuté územie sa nachádza v horehronskom podolí, v priemyselnej zóne obce Slovenská Ľupča a nachádza sa v areáli Biotika a.s. Slovenská Ľupča. Dotknuté územie je z veľkej časti intenzívne antropogénne využívané. Desaťročia sa tu vykonávala a vykonáva významná priemyselná aj intenzívna poľnohospodárska činnosť, ktorá mohla spôsobiť kontamináciu pôd.

Riešené územie spadá do povodia rieky Hron (hydrologické číslo povodia 4 - 23 - 02), od dotknutého územia sa nachádza približne 700 m. Územie, v ktorom je prevádzka situovaná, nepatrí do chránenej vodohospodárskej oblasti, nezasahuje do vyhlásených pásiem hygienickej ochrany vôd (v zmysle zákona NR SR č.364/2004 o vodách).

Negatívne vplyvy navrhovanej činnosti na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy geomorfologické pomery územia sa neočakávajú. Okresný úrad sa opiera o informácie z predloženého zámeru ako aj z doručených stanovísk, ktoré neobsahovali žiadne pripomienky či námietky a ani nepoukazyvali na potrebu doplnenia informácií týkajúcich sa prírodných zdrojov v dotknutej oblasti alebo horninovom prostredí, nedostatok či slabú regeneračnú schopnosť prírodných zdrojov či horninového prostredia.

4. Únosnosť prírodného prostredia

4.1., 4.2., 4.3. Vodné útvary, mokrade a pobrežné oblasti vrátane ústí riek

Z hydrografického hľadiska osou Zvolenskej kotliny je rieka Hron. K významnejším pravostranným prítokom Hrona patrí potok Istebník, oddeľujúci areál bývalých ZŤS od areálu Biotiky v priemyselnej zóne.

Navrhovaná činnosť bude realizovaná na nive rieky Hron. Z hydrogeologického hľadiska je dotknuté územie ovplyvnené riekou Hron.

Hodnotené územie navrhovanej činnosti nezasahuje do vyhlásených pásiem hygienickej ochrany vôd (v zmysle zákona NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách).

Hodnotené územie nie je zaradené do zoznamu Ramsarského dohovoru o mokradiach.

Navrhovaná činnosť nezasahuje do vodných útavrov, mokradí ani pobrežných oblastí.

4.4., 4.5. Pohorie a lesy, Chránené územia, biodiverzita

V zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny na území navrhovanom na vykonávanie činnosti a jeho širšom okolí platí 1. stupeň ochrany prírody (všeobecná ochrana). Realizácia navrhovanej činnosti nezasahuje do žiadnej zo súčasných už vyhlásených lokalít územnej ochrany prírody a krajiny, ani do lokalít sústavy chránených území Natura 2000 - chránených vtáčích území a území európskeho významu nachádzajúcich sa v širšom okolí. V priestore sa nenachádzajú chránené prírodné pamiatky, prírodné výtvory alebo chránené stromy.

Najbližšie územia európskeho významu ku navrhovanej činnosti sú UEV Príboj (SKUEV0062), UEV Šupín (SKUEV0246), UEV Plavno (SKUEV0199), UEV Alúvium Hrona (SKUEV0303) a UEV Mackov bok (SKUEV0149). V bezprostrednej blízkosti posudzovanej zmeny činnosti sa nachádza ochranné pásmo NAPANT.

Vzhľadom na charakter prevádzky a umiestnenie navrhovanej činnosti sa nepredpokladá negatívny dopad na pohoria, lesy, chránené územia a biodiverzitu. Zo stanoviska Okresného úradu Banská Bystrica, odboru starostlivosti o životné prostredie na úseku ochrany prírody a krajiny taktiež vyplýva že nedôjde k ovplyvneniu vyššie uvedených chránených území.

4.6. Oblasti významné z hľadiska výskytu, ochrany a zachovania vzácnych druhov fauny a flóry

Pôvodným vegetačným krytom v posudzovanom území sú karpatské dubovo-hrabové lesy. Reprezentantom pôvodného vegetačného krytu je dubový porast v NPR Príboj vo Z susedstve priemyselnej zóny Slovenská Ľupča (Z od areálu Biotiky), predstavujúci ukážku zachovalého, prirodzeného a súvislého porastu duba zimného s prímiesou iných drevín vysoko na Pohroní (na hornej hranici svojho rozšírenia). Je jednou z najstarších prírodných rezervácií na Slovensku. Aktuálny vegetačný kryt posudzovaného územia je tvorený ruderálnou vegetáciou industrializovanej zóny, kde pôvodný vegetačný kryt je odstránený. Fauna je z rovnakého dôvodu synantropizovaná.

V hodnotenom území sa prejavujú urbanizačné vplyvy. Stupeň urbanizácie je odrazom koncentrácie obyvateľov, to znamená, že vplyvy na biotu sú výrazné najmä v bezprostrednom okolí sídla. Prejavujú sa zvýšeným ruchom, ktorý so sebou prináša vyrušovanie živočíchov na miestach ich rozmnožovania, na potravinových lokalitách, resp. na miestach oddychu. Premávka na cestných komunikáciách spôsobuje značný počet kolízií s niektorými druhmi živočíchov, najčastejšie sú to rôzne druhy vtákov a cicavcov. Vplyv urbanizácie na vegetáciu sa prejavuje objavovaním sa sekundárnych antropogénnych biotopov s prítomnosťou ruderálnej vegetácie.

Z hľadiska znečistenia ovzdušia a imisného spádu je vegetácia záujmového územia ovplyvnená. Znečisťujúce látky spôsobujú intenzívnejšie opadávanie lístia a ihličia (jedľa, smrek, smrekoveca dub).

4.7. Oblasti, v ktorých už bola vyčerpaná únosnosť prírodného prostredia

V blízkosti realizácie navrhovanej činnosti sa neevidujú oblasti v ktorých by už bola vyčerpaná únosnosť prírodného prostredia.

4.8. Husto obývané oblasti

Navrhovaná činnosť je situovaná v priemyselnej zóne Slovenská Ľupča – Príboj, vo výrobnom areáli Biotika a.s. v jestvujúcich objektoch. Okolo areálu je poľnohospodárska pôda, štátna cesta a železničná trať, cca 800 m od areálu preteká rieka Hron. Prevádzka Biotika a.s. je vzdialená cca 2 km od obce Slovenská Ľupča a 2 km od obce Šalková. Realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde ku vzniku husto obývanej oblasti.

4.9. Historicky, kultúrne alebo archeologické významné oblasti

Hodnotená činnosť nebude mať žiadny vplyv na existujúce archeologické náleziská nakoľko sa nebude vykonávať žiadna stavebná činnosť mimo jestvujúcich prevádzkových budov. V posudzovanom území nie sú známe žiadne paleontologické náleziská a významné geologické lokality.

III. Význam a vlastnosti očakávaných vplyvov

1. Pravdepodobnosť vplyvu

Z priamych vplyvov boli identifikované vplyvy na ovzdušie, na povrchové vody, nepriame vplyvy na podzemné vody a pôdu, vplyvy na ostatné zložky životného prostredia sú zanedbateľné.

2. Rozsah vplyvu

Veľkosť vplyvov bola posúdená vzhľadom na zraniteľnosť a z nej vychádzajúcu únosnosť prostredia pre jednotlivé zložky životného prostredia. Ako najdôležitejšie kritérium pre hodnotenie významnosti vplyvov boli použité platné, právnymi predpismi dané environmentálne štandardy alebo odporúčané postupy. V ostatných oblastiach, kde nie je možné použiť limitné hodnoty, pretože ich právne predpisy nestanovujú, boli použité odhady odborníka. V rámci hodnotenia sú popisované predpokladané vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie a obyvateľstvo súvisiace s jej prevádzkovaním.

3. Pravdepodobnosť vplyvu presahujúceho štátne hranice

Nie je predpoklad, aby realizácia navrhovanej činnosti spôsobila vplyvy presahujúce štátne hranice Slovenskej republiky.

4. Veľkosť a komplexnosť vplyvu

Všetky vplyvy navrhovanej činnosti boli dostatočne a komplexne popísané v predloženej zámere navrhovanej činnosti.

5. Predpokladaný začiatok, trvanie, frekvencia a reverzibilita vplyvu

Predpokladaná doba začatia výstavby: 2024;

Predpokladaná doba skončenia výstavby: 2024;

Predpokladaná doba skončenia prevádzky: nie je stanovená.

6. Povaha vplyvu

Predpokladané vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie a obyvateľstvo súvisia s jej prevádzkovaním, vplyvy počas výstavby je možné považovať za zanedbateľné, nakoľko budú dočasného charakteru nedôjde k výstavbe nových objektov ale len k rekonštrukcii a menším stavebným úpravám na už existujúcich objektoch.

7. Kumulácia vplyvu s vplyvom iných existujúcich alebo schválených činností

Navrhovaná činnosť má kumulatívny vplyv so súčasnou výrobou biotechnologických produktov Biotika a.s. Slovenská Ľupča. Zámer bude realizovaný v existujúcom výrobnom areáli investora. Jedná sa o novú činnosť v rámci výrobných procesov prebiehajúcich v podniku, ktorá bude realizovaná v existujúcich výrobných fermentačných a izolačných zariadeniach a nových zariadeniach. V štandardných prevádzkových podmienkach nedochádza k podstatným vplyvom na životné prostredie oproti súčasnosti, nakoľko kapacita výroby sa nemení.

8. Možnosť účinného zmiernenia vplyvu

Možnosti ako zmierniť vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, okresný úrad definoval, vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, kde sú uvedené konkrétne podmienky.

Okresný úrad ako príslušný orgán štátnej správy na úseku posudzovania vplyvov na životné prostredie, podľa § 3 ods. 1 písm. e) zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa § 5 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa § 3 písm. k) a § 56 písm.

b) zákona o EIA, podľa § 23 ods. 1 zákona o EIA a v súlade s § 18 ods. 3 správneho poriadku upovedomil známych účastníkov konania o tom, že začal podľa § 18 ods. 2 správneho poriadku správne konanie vo veci posudzovania predpokladaných vplyvov na životné prostredie dňom doručenia zámeru navrhovanej činnosti navrhovateľom.

Okresný úrad v zmysle § 23 ods. 1 zákona o EIA bezodkladne zverejnil prostredníctvom webového sídla ministerstva na adrese: <https://www.enviroportal.sk/sk/eia> zámer a oznámenie o predložení zámeru, ktoré obsahuje základné údaje o navrhovanej činnosti a základné údaje o navrhovateľovi. Okresný úrad zároveň v zmysle § 24 ods. 1 zákona o EIA informoval verejnosť o zámere navrhovanej činnosti na svojom webovom sídle.

Informácia o navrhovanej činnosti bola dňa 19.12.2023 zverejnená na webovej stránke okresného úradu a dňa 18.12.2023 na webovej stránke ministerstva: www.enviroportal.sk/sk/eia spolu so zámerom navrhovanej činnosti.

Okresný úrad zaslal informáciu o zámere navrhovanej činnosti podľa § 23 ods. 1 a § 18 ods. 2 písm. b) zákona o EIA listom č. OU-BB-OSZP3-2023/053771-004 zo dňa 19.12.2023 povolujúcemu, resp. dotknutému, resp. rezortnému orgánu, ktorý zverejnil na webovom sídle ministerstva na adrese: <https://www.enviroportal.sk/sk/eia>. Zároveň okresný úrad predmetné subjekty požiadal o písomné doručenie stanovísk podľa § 23 ods. 4 zákona o EIA, na adresu okresného úradu a to najneskôr do 21 dní od jeho doručenia, s upozornením, že ak sa nedoručí písomné stanovisko v uvedenej lehote, tak sa stanovisko považuje za súhlasné. Predmetný list bol prevzatý všetkými predmetnými subjektmi dňa 19.12.2023.

Oslovené boli nasledovné subjekty:

- # Slovenská inšpekcia životného prostredia - inšpektorát ŽP Banská Bystrica, Jegorovova, 974 01 Banská Bystrica 1;
- # Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Dobrovičova 116/12, Bratislava;
- # Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Námestie Ľudovíta Štúra 35/1, 812 35 Bratislava;
- # Okresný úrad Banská Bystrica, OSZP-OPaK, Nám. Ľ. Štúra 5943/1, 974 05 Banská Bystrica;
- # Okresný úrad Banská Bystrica, OSZP-OH, Nám. Ľ. Štúra 5943/1, 974 05 Banská Bystrica;
- # Okresný úrad Banská Bystrica, OSZP-OO, Nám. Ľ. Štúra 5943/1, 974 05 Banská Bystrica;
- # Okresný úrad Banská Bystrica, OSZP-ŠVS, Nám. Ľ. Štúra 5943/1, 974 05 Banská Bystrica;
- # Okresný úrad Banská Bystrica, OC DaPK, Nám. Ľ. Štúra 5943/1, 974 05 Banská Bystrica;
- # Okresný úrad Banská Bystrica, OOP, Nám. Ľ. Štúra 5943/1, 974 05 Banská Bystrica;
- # Okresný úrad Banská Bystrica, OKR, Nám. Ľ. Štúra 5943/1, 974 05 Banská Bystrica;
- # Regionálny úrad verejného zdravotníctva Banská Bystrica, Cesta k nemocnici 1, 975 56 Banská Bystrica;
- # Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru v Banskej Bystrici, Komenského 27, 974 01 Banská Bystrica;
- # Banskobystrický samosprávny kraj, Námestie SNP 23, 974 01 Banská Bystrica;
- # Okresný úrad Banská Bystrica, PLO, Nám. Ľ. Štúra 5943/1, 974 05 Banská Bystrica.

Okresný úrad ďalej zaslal listom č. OU-BB-OSZP3-2023/053771-005 zo dňa 18.12.2023 podľa § 23 ods. 1 a § 18 ods. 2 písm. b) zákona o EIA dotknutej obci zámer navrhovanej činnosti a informáciu o zámere navrhovanej činnosti a požiadal dotknutú obec aby podľa § 23 ods. 3 zákona o EIA informovala verejnosť do 3 pracovných dní od doručenia oznámenia o zámere navrhovanej činnosti na svojom webovom sídle, ak ho má obec zriadené, a na úradnej tabuli obce a zároveň verejnosti oznámila, kde a kedy možno do zámeru navrhovanej činnosti nahliadnuť, v akej lehote môže verejnosť zasielať pripomienky a miesto, kde sa môžu pripomienky podávať. Zároveň okresný úrad požiadal zabezpečiť sprístupnenie zámeru navrhovanej činnosti pre verejnosť po dobu 21 dní od zverejnenia informácie o jeho doručení. V zmysle § 23 ods. 4 zákona o EIA verejnosť môže doručiť svoje písomné stanovisko k zámeru príslušnému orgánu do 21 dní od zverejnenia zámeru na webovom sídle ministerstva alebo od zverejnenia oznámenia podľa § 23 ods. 3 zákona o EIA; písomné stanovisko sa považuje za doručené, aj keď je doručené v stanovenej lehote prostredníctvom dotknutej obce. Na stanovisko doručené po lehote sa nemusí prihliadať. Na záver okresný úrad požiadal dotknutú obec o písomné doručenie stanoviska podľa § 23 ods. 4 zákona o EIA, na adresu Okresného úradu Banská Bystrica a to najneskôr do 21 dní od jeho doručenia, s upozornením, že ak sa nedoručí písomné stanovisko v uvedenej lehote, tak sa stanovisko považuje za súhlasné. Predmetný list bol dotknutou obcou – Obcou Slovenská Ľupča, Námestie SNP 13, 976 13 Slovenská Ľupča prevzatý dňa 21.12.2023 a informáciu o zámere navrhovanej činnosti zverejnil dňa 21.12.2023.

Na okresný úrad svoje písomné stanoviská v rámci zisťovacieho konania v zákonom stanovenom termíne, resp. do termínu vydania tohto rozhodnutia doručili nasledovné subjekty (stanoviská sú uvádzané v skrátenom znení):

1 Okresný úrad Banská Bystrica, Odbor krízového riadenia, listom č. OU-BB-OKR1-2023/054107-002 zo dňa 20.12.2023 konštatuje:

K predloženému zámeru navrhovanej činnosti „Výroba kŕmnej suroviny - Projekt JR“, z hľadiska záujmov civilnej ochrany Odbor krízového riadenia Okresného úradu Banská Bystrica, nemá žiadne pripomienky.

Vyhodnotenie okresného úradu: Stanovisko dotknutého orgánu je bez pripomienok.

2 Okresný úrad Banská Bystrica, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, úsek odpadového hospodárstva, listom č. OU-BB-OSZP3-2023/054113-002 zo dňa 21.12.2023 konštatuje:

Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie, ako dotknutý orgán štátnej správy odpadového hospodárstva podľa § 5 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a § 108 ods. 1 písm. m) zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o odpadoch“) vydáva k predloženému zámeru navrhovanej činnosti v zmysle § 23 ods. 4 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o EIA“) nasledovné stanovisko:

Správny orgán nemá pripomienky a nepožaduje ďalšie posudzovanie v zmysle zákona o EIA.

Vyhodnotenie okresného úradu: Stanovisko dotknutého orgánu je bez pripomienok a nepožaduje ďalšie posudzovanie v zmysle zákona o EIA.

3 Okresný úrad Banská Bystrica, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, úsek ochrany ovzdušia, listom č. OU-BB-OSZP3-2023/054112-002 zo dňa 27.12.2023 konštatuje:

Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie ako príslušný orgán štátnej správy ochrany ovzdušia podľa § 3 ods. 1 písm. e) zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a § 39 ods. 1 písm. d) zákona č. 146/2023 Z.z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ochrane ovzdušia“) vydáva ako dotknutý orgán podľa § 23 ods.4 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 24/2006 Z.z.“) a § 25 ods. 2 písm. f) zákona o ochrane ovzdušia k predloženému zámeru navrhovanej činnosti nasledovné stanovisko:

1. Realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k vzniku nového zdroja znečisťovania ovzdušia v zmysle zákona o ochrane ovzdušia a vyhlášky MŽP č. 248/2023 Z.z. o požiadavkách na stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia.
2. Pri činnostiach, pri ktorých môžu vzniknúť prašné emisie, je potrebné využívať technicky dostupné prostriedky na obmedzenie vzniku týchto emisií.
3. Pri technologických procesoch, pri ktorých môžu vzniknúť pachové látky, je potrebné vykonať opatrenia na ich obmedzenie ako napr. zakrytie zariadenia, zapuzdrowanie časti zariadenia, vytvorenie podtlaku v zapuzdrowanej časti zariadenia, vhodné skladovanie surovín, výrobkov a zvyškov.
4. Navrhovaná činnosť nie je v rozpore so záujmami ochrany ovzdušia v územnom celku Banská Bystrica.
5. Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej správy ochrany ovzdušia nepožaduje ďalej posudzovať navrhovanú činnosť podľa zákona č.24/2006 Z. z.

Vyhodnotenie okresného úradu: Okresný úrad vzal stanovisko dotknutého orgánu na vedomie s konštatovaním, že je súhlasné a že nepožaduje ďalšie posudzovanie v zmysle zákona o EIA. Zo stanoviska vyplývajú dve podmienky konkrétneho charakteru, ktoré okresný úrad zapracoval do výrokovej časti tohto rozhodnutia.

4 Združenie domových samospráv, Rovniankova 14, Bratislava, vyjadrenie e-mailom zo dňa 27.12.2023 ktorý bol následne dňa 02.01.2024 doplnený zaručeným elektornickým podpisom do elektronickej schránky okresného úradu cez ústredný portál verejnej správy, konštatuje:

1. Predmetom konania neboli (okrem nulového variantu) aj dva odlišné realizačné varianty, ktoré by sa od seba líšili rôznou intenzitou a kvalitou vplyvov na životné prostredie tak ako predpokladá §22 ods.6 zákona EIA (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-22.odsek-6>) a ako je účelom posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa §2 písm.c zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/24/20230401.html#paragraf-2.pismeno-c>). Namietame upustenie od variantného riešenia, ktoré má byť výnimočné; avšak stalo bežnou praxou, ktorej cieľom je liberovať navrhovateľa od environmentálnej zodpovednosti v zmysle §27 ods.1 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. Projekt je možné plánovať v inom dispozičnom riešení či s prijatím lepších a viacerých zmierňujúcich opatrení. Úrad neuviedol dôvody, na základe ktorých dospel k názoru, že je upustenie od variantnosti je výnimočným

a v danom prípade nezbytným riešením; úrad v odôvodnení uvádza, že zhodnotil argumenty navrhovateľa uvedené v žiadosti, tieto dôvody v rozhodnutí uvádza ale neuvádza svoje vlastné vyhodnotenie opodstatnenosti takýchto argumentov. Rozhodnutie o upustení od variantného riešenia je preto arbitrárne a svojvoľné, ktorého jediným účelom je umožniť navrhovateľovi vyhnúť sa environmentálnej zodpovednosti a ďalším právnym povinnostiam v tomto smere. Okresný úrad porušil ustanovenia poslednej časti §3 ods.1 Správneho poriadku ako aj poslednej vety §47 ods.3 Správneho poriadku; porušil účel ale aj znenie §22 ods.7 zákona EIA. V konečnom dôsledku nebol dodržaný účel a cieľ konania EIA v zmysle zákona EIA. Na podporu týchto tvrdení odkazujeme na rozsudok Krajského súdu Bratislava sp.zn. 1S/295/2017 (https://www.slovlex.sk/vseobecne-sudy-sr/-/ecli/ECLI-SK-KSBA-2018-1017202045_5), ktorého argumentácia je obdobná. Úrad sa nepridáva výnimočnosti upustenia od variantného riešenia ale stalo sa to jeho bežnou štandardnou praxou, kedy upúšťa od variantného riešenia v podstate pri každom zámere, ktorému je príslušným úradom.

Navrhovateľ bol povinný vypracovať zámer v dvoch variantoch ex tunc (od samého počiatku); túto povinnosť si nespĺniť a spoliehal sa na benevolentnosť a nedôslednosť úradov environmentálneho posudzovania.

Táto benevolentnosť a nedôslednosť úradníčky Šinkovicovej sa potvrdila umožnením upustenia od variantného riešenia listom č.OU-BB-OSZP3-2023/047434-002Ing., ktorým bezdôvodne a teda svojvoľne umožnila nevypracovať zámer vo variantnom riešení a v rozpore s §22 ods.6 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie nevrátila zámer na dopracovanie.

Podľa §22 ods.7 je možné upustiť od variantného riešenia „najmä vtedy, ak nie je k dispozícii iná lokalita, alebo ak pre navrhovanú činnosť neexistuje iná technológia“. Ide o výnimočné okolnosti, ktoré je potrebné nielen tvrdiť, ale aj preukázať. V predmetnom liste sa však nijakým spôsobom neodôvodňuje upustenie od variantného riešenia a tak je nutné skonštatovať, že ide o svojvoľnosť úradu, ktorým úrad porušil §3 ods.1 správneho poriadku dôsledne vyžadovať od navrhovateľa plnenie jeho zákonných povinností.

2. Podľa §29a zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie „Príslušný orgán v rámci posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti a posudzovania zmeny navrhovanej činnosti hodnotí obdobie prípravy navrhovanej činnosti a jej realizácie, a ak je to odôvodnené povahou navrhovanej činnosti, aj etapu jej ukončenia spojeného s likvidáciou, sanáciou alebo rekultiváciou, a to najmä z hľadiska a) únosného zaťaženia územia²²); b) dôsledkov bežnej činnosti a rizika možných havárií; c) kumulatívnych a súbežne pôsobiacich javov, a to v rôznych časových horizontoch a s prihliadnutím na ich nezvratnosť; d) prevencie, minimalizácie, prípadne kompenzácie priamych a nepriamych vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny na životné prostredie; e) použitých metód hodnotenia a úplnosti informácií; f) porovnaní s najlepšimi dostupnými technológiami.“ pričom legislatívny odkaz 22) odkazuje na ustanovenia zákona o životnom prostredí.

Únosnú mieru zaťaženia v zmysle §12 zákona o životnom prostredí č.17/1992Zb. „určujú medzné hodnoty ustanovené osobitnými predpismi; tieto hodnoty sa určujú v súlade s dosiahnutým stavom poznania tak, aby sa neohrozovalo zdravie ľudí a aby sa neohrozovali ďalšie živé organizmy a ostatné zložky životného prostredia. Medzné hodnoty sa musia určiť s prihliadnutím na možné kumulatívne pôsobenie alebo spolupôsobenie znečisťujúcich látok a činností.“

Účelom posudzovania vplyvov na životné prostredie je podľa §2 písm. zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie ako aj účelom samotného zákona je „a) včasne a účinne zabezpečiť vysokú úroveň ochrany životného prostredia a prispieť k integrácii environmentálnych aspektov do prípravy a schvaľovania strategických dokumentov so zreteľom na podporu trvalo udržateľného rozvoja³); b) zistiť, opísať a vyhodnotiť priame a nepriame vplyvy navrhovaného strategického dokumentu a navrhovanej činnosti na životné prostredie; c) objasniť a porovnať výhody a nevýhody návrhu strategického dokumentu a navrhovanej činnosti vrátane ich variantov a to aj v porovnaní s nulovým variantom; d) určiť opatrenia, ktoré zabránia znečisťovaniu životného prostredia, zmiernia znečisťovanie životného prostredia alebo zabránia poškodzovaniu životného prostredia⁴); e) získať odborný podklad na schválenie strategického dokumentu a na vydanie rozhodnutia o povolení činnosti podľa osobitných predpisov²) .“ pričom legislatívne odkazy 3) a 4) odkazujú na ustanovenia zákona o životnom prostredí.

Podľa §1 zákona o životnom prostredí „Zákon vymedzuje základné pojmy a ustanovuje základné zásady ochrany životného prostredia a povinnosti právnických a fyzických osôb pri ochrane a zlepšovaní stavu životného prostredia a pri využívaní prírodných zdrojov; vychádza pritom z princípu trvalo udržateľného rozvoja.“

Zo znenia §2 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a §1 zákona o životnom prostredí vyplýva zákonná povinnosť príslušného orgánu environmentálneho posudzovania pri rozhodovaní uplatniť zásady ochrany a starostlivosti o životné prostredie podľa ustanovení zákona o životnom prostredí.

Podľa §12 zákona o životnom prostredí „Prípustnú mieru znečisťovania životného prostredia určujú medzné hodnoty ustanovené osobitnými predpismi; tieto hodnoty sa určujú v súlade s dosiahnutým stavom poznania tak, aby sa neohrozovalo zdravie ľudí a aby sa neohrozovali ďalšie živé organizmy a ostatné zložky životného

prostredia. Medzné hodnoty sa musia určiť s prihliadnutím na možné kumulatívne pôsobenie alebo spolupôsobenie znečisťujúcich látok a činností.“

Vyhodnotenie prípustnosti kumulatívnych a synergických vplyvov podľa §12 zákona o životnom prostredí sa tak týka aj vyhodnocovania kritérií podľa prílohy č.10 k zákonu o posudzovaní vplyvov na životné prostredie; preto v konečnom dôsledku zámer neobsahuje predpísanú náležitosť.

Takéto vyhodnotenie by sme očakávali najmä (aj keď nie nutne) v kapitole 6. POSÚDENIE OČAKÁVANÝCH VPLYVOV Z HLADISKA ICH VÝZNAMNOSTI A ČASOVÉHO PRIEBEHU PÔSOBENIA (str.51), ktorá aj svojim názvom naznačuje, čo má byť jej obsahom. Táto kapitola (str.51 a násl.) však neobsahuje vyhodnotenie prípustnosti kumulatívnych a synergických vplyvov v rôznych časových horizontoch spôsobom ako predpokladá §29a zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v spojení s §12 zákona o životnom prostredí. Zámer síce obsahuje slovné vyhodnotenie, tá je však v kontexte citovaných právnych predpisov obsahovo nevýpovedná a vecne nezodpovedajúca zákonom predpokladanému vyhodnoteniu vplyvov zámeru na životné prostredie prostredníctvom prahových hodnôt osobitných zákonov (napr. znečistenie ovzdušia podľa zákona o ochrane ovzdušia, znečistenie vôd podľa vodného zákona a nariadení o dosahovaní dobrého stavu vôd, akustické a svetlotechnické zaťaženie podľa zákona a vyhlášky o verejnom zdraví a pod.).

Žiadame vyhodnotiť prípustnosť pôsobenia kumulatívnych a synergických vplyvov zámeru v rôznych časových horizontoch; v prípade že zámer sa plánuje realizovať v etapách alebo zámer je jednou z etáp „väčšieho“ projektu, žiadame vyhodnotiť kumulatívne a synergické vplyvy celkového projektu a nielen jeho časti a to pre každý časový horizont zvlášť.

Navrhovaná činnosť je v priestorovej súvislosti s inými už existujúcimi činnosťami v areáli BIOTIKA, z ktorých viaceré boli posúdené procesom EIA; ani tieto kumulatívne a synergické vplyvy neboli vyhodnotené.

Vyjadrenie navrhovateľa: Spoločnosť Biatoka a.s. vykonáva svoju činnosť na základe rozhodnutí podľa zákona č. 39/2013 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „IPKZ“). Jednotlivé prevádzky sú pravidelne kontrolované Slovenskou inšpekciou životného prostredia odborom Integrovanej prevencie a kontroly znečisťovania životného prostredia. V rámci týchto kontrol prebieha kontrola dodržiavania týchto rozhodnutí pre jednotlivé zložky životného prostredia. Jedná sa o audit nakladania s odpadovými a úžitkovými vodami, kontrolu nakladania s látkami škodiacimi vodám, kontrolu nakladania s odpadmi vrátane rvidencie a triedenia odpadov, kontrolu dodržiavania legislatívy v oblasti ochrany ovzdušia, kontrolu používania najlepších dostupných techník jednak v technológii na zabezpečenia energetickej úspornosti, tak aj ich uplatnenie za účelom minimalizácie emisií do jednotlivých zložiek životného prostredia. V roku 2021 – 2020 boli ukončené viaceré výrobyviacerých podstatných produktov a tieto výrobné kapacity jako fermentačné, tak aj izolačné, ostali nevyužitú. Z uvedeného dôvodu sa spoločnosť Biotika a.s. snaží využiť jestvujúce zariadenia na výrobu nových produktov. Spoločnosť Biotika a.s. predložila na posúdenie plánovanú výrobu kŕmnej suroviny – Projket JR, ktorej fermentačná časť sa má realizovať v jednom jestvujúcom fermentačnom tanku s objemom 5m3 v objekte č. 102, kde má na jestvujúcej linke , doplnenej o nový homogenizátor a pasterizátor, prebiehať aj izolačný proces. Výrobný proces sa má uskutočniť zahusťovaním na jestvujúcej filmovej vákuovej odparke rozprašovacej sušiarne v objekte č. 104. V objekte č. 102 je celkovo podľa IPKZ rozhodnutia povolená výroba na 10 ks fermentačných tankov s objemom 50 m3 a 6 ks fermentačných tankov s objemom 5 m3. Táto povolená fermentačná kapacita je od roku 2020 nevyužitá.

3. Podľa §18 ods.1 písm.g zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie „Predmetom posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny musí byť každá navrhovaná činnosť alebo jej zmena neuvedená v písmenách a) až f) alebo v odseku 2, ktorá podľa odborného stanoviska štátneho orgánu ochrany prírody a krajiny8a) pravdepodobne môže mať samostatne alebo v kombinácii s inou činnosťou významný vplyv na územie sústavy chránených území“; legislatívny odkaz 8a) odkazuje na §28 ods.4 zákona o ochrane prírody a krajiny „Na vykonanie činnosti, ktorou môže v území európskej sústavy chránených území dôjsť k poškodeniu alebo zničeniu biotopov európskeho významu alebo biotopov druhov európskeho významu, na ochranu ktorých bolo toto územie zaradené do národného zoznamu alebo vyhlásené za chránené územie, alebo k významnému vyrušovaniu týchto druhov v ich prirodzenom vývine, sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody; orgán ochrany prírody je povinný vlastníka, užívateľa alebo správcu pozemku alebo osobu, ktorá plánuje takúto činnosť vykonať, vopred písomne upozorniť na to, že na jej vykonanie sa takýto súhlas vyžaduje, a to na základe vlastného podnetu alebo podnetu organizácie ochrany prírody.“

Vzhľadom na skutočnosť, že zámerom môžu byť priamo alebo nepriamo dotknuté viaceré chránené lokality (str.18 a násl.), je potrebné zabezpečiť stanovisko ŠOP SR podľa §28 ods.4 zákona o ochrane prírody a krajiny nielen ako podklad pre zisťovacie konanie ale aj pre ustálenie, či zámer nepodlieha posudzovaniu zo zákona.

4. Máme za to, že navrhovateľ ale aj odborný spracovateľ zámeru spracoval zámer nedostatočne tak, že nedodržel náležitosti zámeru podľa §22 ods.4 a ods.5 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Máme za to, že sa pri tom spoliehal na benevolentnosť a nedôslednosť úradníkov.

Vzhľadom na uvedené, žiadame úrad, aby vrátil zámer na dopracovanie variantných riešení podľa §22 ods.7 zákona EIA.

Ďalšie odborné pripomienky a otázky v súvislosti s projektom

5. V dôsledku nutnosti zabezpečenia dobrého stavu životného prostredia je nutné vnímať proces EIA ako ex ante analýzu toho, čo všetko je potrebné splniť, aby sa dobrý stav životného prostredia zabezpečil počas celej životnosti projektu a aby sa v horizontoch 2035, 2040 a 2050 dosiahli európske a globálne klimatické a energetické ciele; najmä čo sa týka uhlíkovej neutrality a energetickej bezpečnosti. V tomto smere je potrebné aj určovať podmienky; nie sú len kompenzáciou za primárny zásah do životného prostredia ale aj ako environmentálne opatrenia, ktoré budú zabezpečovať vysokú úroveň ochrany životného prostredia aj v budúcnosti.

Pýtame sa preto, aké opatrenia pripravuje navrhovateľ už dnes, aby v budúcnosti bol v súlade s environmentálnou reguláciou podľa európskej ale aj slovenskej legislatívy? Aké najlepšie dostupné techniky (BAT) v tomto smere implementuje?

Vyjadrenie navrhovateľa: Spoločnosť Biatoka a.s. vykonáva svoju činnosť na základe rozhodnutí podľa zákona č. 39/2013 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Jednotlivé prevádzky sú pravidelne kontrolované Slovenskou inšpekciou životného prostredia odborom Integrovannej prevencie a kontroly znečisťovania životného prostredia. V rámci týchto kontrol prebieha kontrola dodržiavania týchto rozhodnutí pre jednotlivé zložky životného prostredia. Jedná sa o audit nakladania s odpadovými a úžitkovými vodami, kontrolu nakladania s látkami škodiacimi vodám, kontrolu nakladania s odpadmi vrátane rvidencie a triedenia odpadov, kontrolu dodržiavania legislatívy v oblasti ochrany ovzdušia, kontrolu používania najlepších dostupných techník jednak v technológii na zabezpečenia energetickej úspornosti, tak aj ich uplatnenie za účelom minimalizácie emisií do jednotlivých zložiek životného prostredia.

Čistenie odpadových vôd pre spoločnosť Biotika a.s. zabezpečuje spoločnosť ČOV a.s. s ktorou má Biotika a.s. platnú mluvu o službách v oblasti životného prostredia a ktorá prešla v rokoch 2022-2023 rekonštrukciou aeróbnej časti čistiare odpadových vôd spojenou s intenzifikáciou čistiacieho procesu navýšením čistiackej kapacity v aeróbnej časti čistiare. Čistiare odpadových vôd má zavedené postupy a činnosti dané rozsahom pôsobnosti BAT právne záväzného aktu EÚ o záveroch o najlepších dostupných technikách –Vykonávacie rozhodnutie komisie EÚ č. 2016/902 z 30.05.2016, ktorým sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ stanovujú závery o najlepších dostupných technikách (BAT) pre systémy bežného čistenia odpadových vôd a nakladania s nimi v sektore chemického priemyslu. Uplatňovanie tejto smernice EÚ bolo preskúmané Slovenskou inšpekciou životného prostredia odborom IPK v roku 2022 a úplný súlad s BAT bol dosiahnutý po ukončení realizácie intenzifikácie čistiare odpadových vôd v novembri 2023.

6. Medzi ľudské práva tretej generácie patrí právo na priaznivé životné prostredie (http://ludskeprava.euroiuris.sk/index.php?link=gen_lud_prav); medzi tieto práva však patrí aj právo na hospodársky a sociálny rozvoj. Je potrebné spracovať projekt tak, aby realizoval obe tieto práva súčasne a nekládol ich do vzájomnej kolízie. Z tohto dôvodu je potrebné projekt zanalyzovať aj z hľadiska plnenia programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja kraja ako aj obce. Osobitne je potrebné vyhodnotiť vplyv Európskej zelenej dohody (https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sk) a možnosti jej uplatnenia. ZDS tvrdí (podobne ako Európska komisia) že ekonomika nemusí byť v rozpore s ekológiou ale majú sa vzájomne dopĺňať; ako sme opakovane uviedli, toto je dokonca ústavným princípom, ktorý sa doteraz nedarí plne naplniť. Predseda ZDS je autorom interpretácie rozvinutia produkčnej funkcie $Y(X)=f(C)+f(L)+f(A)$; t.j. produkcia sa rovná kombinácii funkcií výrobných faktorov kapitálu, práce a pôdy. Nazdávame sa, že tak ako kapitál je nositeľom trhovej ekonomiky, práca je nositeľom sociálneho rozmeru, tak pôda je nositeľkou environmentálneho rozmeru. ZDS tak presadzuje myšlienku zelenej transformácie hospodárstva tak, aby bola konkurencieschopnou modernou ekonomikou s tým, že túto transformáciu vidíme prostriedkami ekologického zlepšovania nielen samotného prostredia, ale aj ekologizácie samotnej výroby. Iným slovom, konkurenčnú výhodu môže získať ten, ktorý vhodne investuje do životného prostredia, čo sa mu súčasne vráti na produktivite a teda v konečnom dôsledku na hospodárskom výsledku. Neopomenuteľnou skutočnosťou je aj to, že takto sa súčasne generuje aj sociálny a trhový rast. Slovensko tak môže získať náskok práve v rozhodujúcej kategórii nadchádzajúceho obdobia a to je dôraz na životné prostredie. Inšpiráciou nám môže

byť historický rudný banský priemysel v Kremnicku, Štiavnicku, na Spiši a Gemeri, ktorý sa nespoliehal na fosílnu energiu ale na udržateľné formy energie (zväčša tajchy a iné formy vodnej energie).

Podľa čl. 6 ods.4 Aarhuského dohovoru „Každá Strana umožní včasnú účasť verejnosti v čase, keď sú ešte otvorené všetky možnosti a účasť verejnosti sa môže uskutočniť efektívne.“; podľa čl.6 ods.5 Aarhuského dohovoru „Každá Strana, ak je to primerané, podnecuje potenciálnych žiadateľov, aby zistili zainteresovanú verejnosť, vstúpili s ňou do diskusie a ešte pred požiadanim o povolenie jej poskytnú informáciu o cieľoch ich žiadosti.“. Je právom každého sa zaujímať o životné prostredie a je právom každého intervenovať v prospech jeho zlepšovania a ochrany.

Bez zmien vo vnímaní spoločnosti, štátu, samospráv a investorov sa nikam nepohneme; staré modely fungovania musia nahradiť moderné a zákonom predpokladané. Ide o praktickú aplikáciu quintuple helix modelu (https://en.wikipedia.org/wiki/Quadruple_and_quintuple_innovation_helix_framework), ktorý je základným kameňom zelenej agendy EÚ ako jej základná „kompetenčná“ metodika. Schématicky jeho fungovanie opisujú nasledovné diagramy: prvý z hľadiska „kompetenčného“, druhý z hľadiska funkčného vymedzenia (ten uvádzame až v ďalšom bode vyjadrenia):

V centre – spoločnom prieniku sa stretávajú snahy a úsilie vlády a mestských administratív (government), podnikateľov a investorov (Industry) ako aj odbornej verejnosti a vzdelávacích inštitúcií, vedeckých inštitúcií (Academy) a občianskeho sektora (Civil Society). Všetci pôsobia v životnom prostredí (Environment), ktoré sa už nevníma len ako prírodné prostredie (čo je prekonaný koncept) ale aj ako sociálne prostredie, ekonomické prostredie, politické a spoločenské prostredie, kultúrne prostredie a ich súhra.

V procesnom znázornení ide o nikdy sa nekončiacu špirálu vzájomného ovplyvňovania sa uvedených aktérov spolupôsobiacich tak, aby sa „človek staral o vlastnú krajinu resp. mesto/dedinu“:

Ak sa budeme všetci správať, ako sme naznačili vyššie, vytvoríme podmienky k udržateľnému rozvoju nielen v územnom či ekologickom slova zmysle ale aj v ekonomickom, sociálnom a hospodárskom slova zmysle. Nie je to prejavom autokratickej snahy ZDS a jeho predsedu vnútiť svoj pohľad na svet, je to snahou o implementáciu oficiálneho modelu fungovania Európskej únie, ktorý sa uplatňuje ako metodika napríklad pri každom vyhodnocovaní projektov financovaných z prostriedkov EÚ.

Akým spôsobom navrhovateľ spolupracuje s obcou a jej obyvateľmi pri realizácii práva na udržateľný sociohospodársky rozvoj a súčasne pri realizácii práva na priaznivé životné prostredie – ktoré ako investor spoluvytvára? Akým spôsobom vytvára priestor pre verejnosť vo všeobecnosti, akým spôsobom vytvára priestor pre obyvateľov obce a akým spôsobom vytvára priestor pre verejnosť z procesu EIA? Akým spôsobom navrhovateľ prispieva k zelenej transformácii hospodárstva a celej spoločnosti založenej na inováciách a vzťahu ku krajine ako predpokladá Európska zelená dohoda (https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities2019-2024/european-green-deal_sk)? Žiadame, aby primerané prvky zelenej transformácie boli uvedené v podmienkach rozhodnutia.

Vyjadrenie navrhovateľa: Pri realizácii navrhovanej činnosti nedôjde ku žiadnemu záberu pôdy. Nedôjde k výstavbe nových objektov, prístupových komunikácií ani k sanácii objektov. Technologické zmeny v prevádzke bude predtavovať inštalácia nových zariadení (homogenizátor a prietokový pasterizátor) a ich napojenie do výrobných aparátov. Pri realizácii tohoto projektu nie je potrebné budovať žiadne nové parkovacie plochy. Dopravná a iná infraštruktúra je vybudovaná v rámci priemyselného areálu Biotika a.s. a je postačujúca pre potreby novej výroby. Dotknuté územie a jeho bezprostredné okolie je už viac ako 70 rokov využívané na priemyselnú činnosť, čo ovplyvnilo aj výskyt pôvodných druhov bioty a biotopov. V tomto uzatvorenom, oplotenom a stráženom priestore sú umiestnené rôzne administratívne objekty a výrobné haly. Plochy v území sú v prevažnej miere spevnené. Ako doplnok sa tu nachádzajú rozsiahle plochy s výsadbou stromov.

7. Podľa analýzy MŽP SR, Inštitútu environmentálnej politiky „Vedúci! Obce horia!“ (<https://minzp.sk/iep/publikacie/ekonomicke-analyzy/veduci-horia-obce.html>) sa lokalita Slovenská Ľupča nachádza v 4. stupni ohrozenia horúčavami, 4. stupni ohrozenia suchom a 6. stupni ohrozenia povodňami.

Uvedené prejavy sú prejavmi a dôsledkami klimatickej krízy; úrad preto musí tieto riadne vyhodnotiť a navrhnuť pri tom vhodné adaptačné a mitigačné opatrenie. Pri vyhodnocovaní vplyvov klimatickej krízy a návrhu adaptačných i mitigačných opatrení je potrebné vychádzať z Adaptačnej stratégie SR, kraja ako aj dotknutej obce/mesta. ZDS ďalej v texte uvádza opatrenia, ktoré sa stali na Slovensku príkladmi dobrej praxe.

Klimatickú krízu neustále podceňujeme; krátkodobé (politické) záujmy vďaka populistickým politikám často „vítazia“ nad dlhodobými stratégiami (prírodné) zlepšenia globálnych klimatických podmienok smerom k udržateľnej adaptácii ([hŠps://shorturl.at/hjlr4](https://shorturl.at/hjlr4)). Pre plné pochopenie problému ako aj ďalšie odborné poznatky na túto tému a jej vzťah k hospodárstvu a zvyšovaniu životnej úrovne je možné sa dozvedieť v odbornej štúdii OECD ohľadne klimatických zmien a analýzy bodov z ktorých niet návratu: [hŠps://read.oecd.org/10.1787/abc5a69e-en](https://read.oecd.org/10.1787/abc5a69e-en).

Aké adaptačné a aké mitigačné opatrenia vo vzťahu ku klimatickej kríze navrhovateľ implementuje v projekte? Akým spôsobom sa budú účinne znižovať vplyvy klimatickej krízy? Uvedené je vhodné spojiť s celkovou revitalizáciou areálu v rámci zelenej transformácie Slovenska.

8. Európska komisia implementuje balíček energetických reforiem popularizovaných pod názvom „Fit for 55“ (<https://www.consilium.europa.eu/sk/policies/fit-for-55/>), čím sa naznačuje ambícia EÚ stať sa uhlíkovo neutrálnym kontinentom. Žiadame navrhovateľa, aby uviedol opatrenia, ktorými navrhuje prispieť k tejto snahe v rámci svojho zámeru. Bližšie vysvetlenie nájdete v odbornom článku (<https://euobserver.com/climate/152419>). Akým spôsobom projekt prispieva k naplneniu európskej politiky Fit for 55?

9. Energetická efektívnosť, je komplexná téma, ktorá má na jednej strane zabezpečiť znižovanie uhlíkovej stopy budov a na strane druhej pomôcť vlastníkom a prevádzkovateľom budov znižovať náklady na pich prevádzku. Približne tri štvrtiny budov v Európe nie sú energeticky efektívne. Budovy v EÚ spotrebujú asi 40 percent energie a vyprodukujú 36 percent emisií skleníkových plynov. Zvýšenie ich energetickej efektívnosti by prinieslo úspory aj pomohlo zabrzdiť klimatické zmeny. Roku 2030 by mali všetky novopostavené budovy produkovať nulové emisie; pričom do tejto kategórie spadajú aj rekonštrukcie budov. Pri rekonštrukciách je dôraz na kvalitu a hĺbkové systémové rekonštrukcie.

Obnova budov je jedným z pilierov slovenského Plánu obnovy a odolnosti, ktorý ma zabezpečiť zotavenie slovenskej ekonomiky z pandémie COVID-19 a zároveň ho nasmerovať k uhlíkovej neutralite. Preukázanie splnenia tejto požiadavky je teda vo verejnom záujme ako aj v záujme zabezpečenia konkurencieschopnosti Slovenska a jeho hospodárstva prostredníctvom znižovania prevádzkových nákladov spojených s budovami.

Viac informácií ako aj informácie o pripravovanej energetickej smernici: <https://euractiv.sk/section/klima/news/nova-smernica-urci-povinne-energeticke-standardy-aj-pre-existujuce-budovy/>. V dôsledku požiadavky na udržateľnosť klimatickej infraštruktúry je pri financovaní z európskych zdrojov potrebné už dnes preukázať splnenie budúcich požiadavok, aj keď dnes ešte nie je legislatívne podchytené.

Akým spôsobom zabezpečuje zámer energetickú efektívnosť budov ale aj použitých technológií?

Zabudované emisie sú nepriamym vplyvom stavby spôsobenej výrobou stavebných materiálov.

Emisie z vykurovania a chladenia budú klesať s nástupom energeticky úsporných budov a nižšou spotrebou fosílnych palív. Pri ďalšom ozeleňovaní stavebného sektora treba znížiť emisie, ktoré vznikajú pri výrobe stavebného materiálu, pri stavbe budovy a jej demolácii. Sektor budov je v Európskej únii zodpovedný za 36 percent emisií skleníkových plynov.

Doposiaľ sme sa z hľadiska energetickej a emisnej náročnosti zaoberali predovšetkým emisiami pri prevádzke budovy, teda tými, ktoré vznikajú pri vykurovaní a chladení. V minulosti, keď sa nestavali energeticky vysoko efektívne budovy, tvorila fáza prevádzky viac ako 90 percent emisií celého životného cyklu budovy. Keďže európske budovy budú v dôsledku klimatických politík čoraz energeticky účinnejšie a poháňané obnoviteľnými zdrojmi energie, do centra pozornosti sa čoraz viac dostávajú takzvané zabudované emisie. Tie vznikajú pri výrobe stavebných materiálov, pri výstavbe budovy, demolácii a odstránení stavby.

Na vstupoch (výroba stavebných materiálov) ide o nepriamy vplyv na inom mieste, ktorý môže byť predmetom posudzovania iných zámerov (napr. cementáreň a fabrika na výrobu stavebných dielov) a treba uvažovať s tým, aby sa bilancia nezapočítavala dva krát. Na výstupoch je to priamy vplyv v podobe tvorby stavebných odpadov, ktoré je však možné ďalej spracúvať.

Z uvedeného dôvodu žiadame o vyhodnotenie vplyvov celého životného cyklu zámeru a to najmä nepriamych vplyvov pri výrobe stavebných materiálov a priamych vplyvov v dôsledku demolície či dekonštrukcie stavieb či iných časov projektu.

10. Glasgowská konferencia a odborný panel konštatoval, že dynamika klimatickej krízy sa od Parížskej konferencie ešte zhoršila (zrejme hystériou navyšovania zaťaženia životného prostredia, kým to ešte nie je zakázané). Preto je nevyhnutné okamžite prijať účinné opatrenia na zabezpečenie dosiahnutia cieľov COP26 (<https://e.dennikn.sk/2608713/je-cas-na-nudzovy-rezim-co-sa-stalo-na-klimatickej-konferencii-v-glasgowe-a-coto-znamena-pre-slovensko/>); žiadame uviesť a vyhodnotiť účinnosť prijatých opatrení na dosiahnutie týchto cieľov.

11. Osobitne žiadame vyhodnotiť vplyvy na nadradenú infraštruktúru (vodovod, kanalizácia, dopravná sieť); za týmto účelom požiadať mesto/obec o informáciu o pláne a časovom rámci ich rozvoja. V tomto kontexte je potrebné spracovať a analyzovať krajinotvorný koncept zasadený do územnoplánovacej dokumentácie (mapových podkladov), z ktorých by bolo zrejmé ako priestorové vedenie a napojenie (ako aj ďalšie priestorové a funkčné

súvislosti), na ktoré by sa dali aplikovať kapacitné ukazovatele ako aj ďalšie ukazovatele podľa osobitných právnych predpisov vyhodnocujúcich prahové hodnoty miery zaťaženia daného územia predmetnou ľudskou činnosťou. Je potrebné spracovať a analyzovať dopravno-kapacitné vyhodnotenie širších dopravných súvislostí; rovnako ako vyhodnotenie kapacitných možností ďalšej technickej infraštruktúry.

12. Žiadame vyhodnotiť a preukázať dosahovanie dobrého stavu vôd podľa čl.4 Smernice o vodách č.2000/60/ES a to aj spôsobom predpokladaným v §16 vodného zákona a nariadením č.269/2010 Z.z. Žiadame vyhodnotiť odborným posudkom (§16a ods.3 vodného zákona) alebo znaleckým posudkom (§17 ods.7 zákona o znalcoch).

Pri tomto vyhodnotení žiadame vyhodnotiť, akým spôsobom sa prispeje k plneniu celkových cieľov Smernice o vodách za región a celé Slovensko.

Žiadame v podmienkach určiť celkové zaťaženie vôd prahovými hodnotami pre tento konkrétny zámer, pri dodržaní ktorých bude zabezpečené dosahovanie dobrého stavu vôd; bude úlohou projektanta navrhnuť projekt tak, aby tieto hodnoty neprekročil.

13. Žiadame vyhodnotiť a preukázať dosahovanie dobrého stavu ovzdušia podľa §5 až §7 zákona o ovzduší a §27 zákona o verejnom zdraví č.355/2007 Z.z. v spojení s regulačnými ustanoveniami vyhlášky o verejnom zdraví č.549/2007 Z.z. Žiadame vyhodnotiť odborným posudkom emisno-imisného posudku (§19 zákona o ovzduší) a akustického posudku (§6 vyhlášky č.549/2007 Z.z.) alebo znaleckým posudkom v príslušnom odbore (§17 ods.7 zákona o znalcoch). Tieto posudky navrhnuť aj prahové hodnoty na dosiahnutie dobrého stavu ovzdušia pre daný projekt.

Na Slovensku ani jedno mesto nespĺňa limity a regulácie Svetovej zdravotníckej organizácie (<https://primar.sme.sk/c/22885029/slovensko-ovzdušie-znecistenie-normy-zdravie.html>) a aj najmenej znečistené mestá (napr. Bratislava a Senica) prekračujú normu 2 až 3 násobne. Nadmerné znečistenie znižuje kvalitu života a ohrozuje predčasnými smrťami významnú časť obyvateľstva.

Žiadame v podmienkach určiť celkové zaťaženie vôd prahovými hodnotami pre tento konkrétny zámer, pri dodržaní ktorých bude zabezpečené dosahovanie dobrého stavu ovzdušia; bude úlohou projektanta navrhnuť projekt tak, aby tieto hodnoty neprekročil a zdroje znečistenia ovzdušia kumulatívne tieto hodnoty neprekročili.

14. Žiadame vyhodnotiť vplyvy prípadných zdrojov elektromagnetického žiarenia podľa §28 zákona o verejnom zdraví č.355/2007 Z.z. ako aj vyhodnotiť vplyvy optického žiarenia podľa §29 zákona o verejnom zdraví č.355/2007 Z.z.

15. Žiadame vyriešiť a zabezpečiť odpadové hospodárstvo v súlade so zákonom o odpadoch a uviesť akým spôsobom je zabezpečená zodpovednosť pôvodcu odpadu.

Vyhodnotenie navrhovateľa: Oblasť nakladania s odpadmi pre spoločnosť Biotika a.s. komplexne zabezpečuje spoločnosť ČOV a.s. Prebytočný kal ktorý vzniká na aeróbnej časti čistiarne odpadových vôd sa po odvodnení spracováva na kompost v zariadení na zhodnocovanie odpadov „Výroba kompostu“ spoločnosti ČOV a.s. a používa sa ako sekundárny zdroj živín v poľnohospodárstve. Všetky vznikajúce odpady z navrhovanej činnosti budú triedené v mieste vzniku podľa jednotlivých druhov. Využitelné odpady (drevo, papier, kovy...) budú odevzdané ČOV a.s. do zariadenia na zber odpadov, ktorá zabezpečí ich ďalšie zhodnotenie, alebo zneškodnenie. Odpady ktoré nie je možné zhodnotiť alebo recyklovať budú taktiež odvezené do zariadenia na zber odpadov ČOV a.s., následne bude ČOV a.s. so vzniknutými odpadmi nakladať v súlade s požiadavkami legislatívy. Ďalej bude priebežne zabezpečená aj evidencia vzniku a spôsobu zhodnotenia a zneškodnenia v súlade s platnou legislatívou v oblasti odpadového hospodárstva.

16. Žiadame v dostatočnom množstve zabezpečiť umiestnenie zberných nádob osobitne pre zber: • komunálneho zmesového odpadu označeného čiernou farbou • kovov označeného červenou farbou • papiera označeného modrou farbou • skla označeného zelenou farbou • plastov označeného žltou farbou • bio-odpadu označeného hnedého farbou.

Návrhy zmierňujúcich, kompenzačných opatrení a návrh adaptačných a mitigačných opatrení na zmiernenie prejavov klimatickej krízy

17. Podľa §17 ods.1 zákona o životnom prostredí (<https://www.slov-lex.sk/pravnepredpisy/SK/ZZ/1992/17/20220101.html#paragraf-17.odsek-1>) má navrhovateľ povinnosť priamo pri zdroji aplikovať zmierňujúce a kompenzačné opatrenia. Žiadame, aby tieto boli jednoznačne v rozhodnutí

identifikované a určené ako záväzné podmienky rozhodnutia zo zisťovacieho konania podľa §29 ods.13 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (<https://www.slov-lex.sk/pravnepredpisy/SK/ZZ/2006/24/20211101.html#paragraf-29.odsek-13>). Zoznam environmentálnych opatrení odporúčaných našim združením nájdete tu: <https://enviroportal.org/portfolio-items/environmentalneopatrenia-zds/>.

Stanovenie podmienok podľa §29 ods.13 zákona EIA je uloženie povinnosti vecného plnenia voči životnému prostrediu ako subjektu práva sui generis, ktorým sa eliminuje alebo zmierňuje ujma na životnom prostredí ako subjektu práva sui generis. Takýto výklad vyplýva ako z §2 písm.d zákona EIA ale aj z ustanovenia §17 ods.1 zákona o životnom prostredí ale aj z konceptu súdnej ochrany životného prostredia (vymáhateľnosť práv životného prostredia ako subjektu práva sui generis) podľa §178 ods.3 SSP. Verejnosť a dotknutá verejnosť (vrátane ZDS) teda neháji svoje vlastné práva a záujmy ale práva a záujmy samotného životného prostredia.

Pre uloženie povinnosti vecného plnenia je v zmysle zákona požiadavka jednoznačnosti a určitosti čo do rozsahu a druhu vecného plnenia; podľa §47 ods.2 správneho poriadku musí byť taktiež uvedený časový termín, do ktorého má byť tá-ktorá podmienka splnená.

Uložením povinnosti vecného plnenia vzniká verejnoprávny záväzkový vzťah, v ktorom je povinným navrhovateľ a oprávneným je životné prostredie sui generis reprezentované verejnosťou (v danom prípade aj ZDS). Ide o záväzkový vzťah v zmysle definície §488 Občianskeho zákonníka, ktorý v súlade s §489 Občianskeho zákonníka vzniká verejnoprávnym titulom – rozhodnutím orgánu verejnej moci ako „záväzok vznikajúci z iných okolností uvedených v zákone“.

Z uvedeného dôvodu je potrebné v konaní presne identifikovať environmentálnu ujmu v dôsledku predmetného zámeru ako aj jednoznačne a zrozumiteľne rozhodnúť o environmentálnych opatreniach, ktorými sa má táto ujma kompenzovať a predchádzať sa jej zväčšovaniu; v tomto ohľade sa vyžaduje aj súčinnosť navrhovateľa aby sám navrhol takéto opatrenia v samotnom zámere a/alebo v dopĺňujúcej informácii a následne odbornou diskusiou s verejnosťou a dotknutými orgánmi sa ustálil finálny rozsah opatrení aj na základe výsledkov tejto odbornej diskusie.

18. Žiadame úrad, aby ako podmienky rozhodnutia uložil aj podmienku realizácie prvkov modrozelenej infraštruktúry (dažďové záhrady, zelené alebo biosolárne strechy, zelené fasády, retenčné alebo poloreténové parkoviská, zelené rigoly, izolačná zelená stena a podobne); treba sa však riadiť zásadami správnej aplikačnej praxe (https://www.pocitamesvodou.cz/wp-content/uploads/2022/04/prezentace_jirivitek.pdf): • Zakladanie mestských parkov a výsadba stromov; treba sa však riadiť zásadami správnej aplikačnej praxe (https://www.pocitamesvodou.cz/wp-content/uploads/2022/04/prezentace_davidhora.pdf)

- Rašeliniská <https://dennikn.sk/2932824/na-orave-sa-zachovalo-vzacne-raselinisko-vacsinu-takych-sme-znicili-teraz-mohli-zadrziavat-vodu-v-krajine-reportaz/>
- Dažďové záhrady Dažďové záhrady zadržiavajú vodu, čím pomáhajú udržiavať vodu v krajine a teda je to prevencia pred suchom, zachovávajú prirodzenú vodnú bilanciú a súčasne sú protipovodňovým opatrením a to nehovoríme o estetickej funkcionalite a ekostabilizačnej úlohe.
- Biosolárne strechy Zelené strechy sú efektívnou strešnou krytinou s výbornými izolačnými vlastnosťami, čím prirodzene prispievajú k zabezpečeniu optimálnych vnútorných podmienok bez energetických dotácií; fotovoltaická elektrárň navyše znižuje energetickú závislosť a prispieva k pozitívnej energetickej bilanci. Vďaka vegetačnému povrchu sa súčasne územie nestáva tepelným ostrovom, s dažďovými vodami sa prirodzene nakladá.
- Zelené fasády Zelené fasády sú prirodzenou tepelnou izoláciou a tienidlom pred prehrievaním budov, čím prispievajú k tepelnej pohode v interiéri a tak aj znižujú potrebu na tepelnú reguláciu vnútorného prostredia, čím prispievajú k znižovaniu energetickej potreby. Prispievajú k odstraňovaniu tepelných ostrovov v území.
- Retenčné a zelené parkoviská Zelené strechy parkovísk a iných vodorovných stavieb a spevnených plôch zabezpečujú bezpečné nakladanie s dažďovými vodami z povrchového odtoku prirodzenou plošnou infiltráciou do podlažia, čím prispievajú k zachovaniu vody v území, zachovaniu prirodzenej vodnej bilancie ako aj predchádzajú prehrievaniu územia a vzniku tepelných ostrovov; sú prirodzeným a efektívnym protipovodňovým opatrením.
- Realizácia výsadby vzrastlých drevín s veľkou korunou v počte 1 ks dreviny na každé 4 povrchové parkovacie státa; myslí sa tým nielen počet ale aj umiestnenie, aby svojou korunou tieto 4 parkovacie státa tienili. Koreňovú sústavu pri tom je potrebné zakladať tzv. švédskym systémom alebo ako alternatívu použiť systém tzv. stromových buniek.

Návrhy vo veci samej a všeobecné ustanovenia

Vzhľadom na charakter zámeru nepožadujeme ďalšie posudzovanie; objasnenie odborných otázok a návrhov, dopracovanie environmentálnych opatrení a dovysvetlenie vytýkaných nedostatkov žiadame vyriešiť v rámci ďalšieho dokazovania v zisťovacom konaní. V rámci rozhodnutia podľa §29 ods.13 v časti výroku o podmienkach

žiadame do tejto časti rozhodnutia zahrnúť aj všetky nami navrhované opatrenia alebo im z hľadiska environmentálneho úžitku a ekosystémovej funkcionality ekvivalentné.

Žiadame vyššie uvedené informácie o životnom prostredí a vplyvoch zámeru na životné prostredie vyhodnotiť formou všeobecne zrozumiteľného zhodnotenia opisom z hľadiska šiestich hlavných faktorov posudzovania environmentálnych vplyvov: • klíma, • biodiverzita, • voda, • vzduch, • energie a • územná stabilita biodiverzity; v každom z týchto faktorov žiadame zvoliť relevantné merateľné ukazovatele, ktoré budú následne vyhodnotené aj z hľadiska miery zaťaženia životného prostredia v dotknutom území v zmysle §12 zákona o životnom prostredí porovnaním predpokladaných a prahových hodnôt relevantných ukazovateľov regulovaných osobitnými právnymi predpismi.

Za účelom zabezpečenia efektivity posúdenia vplyvov zámeru na životné prostredie, žiadame konzultovať projekt s verejnosťou. Konzultáciu je možné vykonať úradne ako ústne pojednávanie alebo mimoúradne pracovným stretnutím, kedy závery posielame okresnému úradu vo forme stručnej zápisnice. Konzultáciu so ZDS je možné rezervovať tu: [hhttps://services.bookio.com/zdruzenie-domovych-samosprav/widget?lang=sk](https://services.bookio.com/zdruzenie-domovych-samosprav/widget?lang=sk).

• Toto vyjadrenie a spôsob ako ho úrad zohľadnil žiadame uviesť v rozhodnutí. • S podkladmi rozhodnutia žiadame byť oboznámení pred samotným vydaním rozhodnutia a následne sa k nim podľa §33 ods.2 Správneho poriadku vyjadríme. • Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame doručovať v zmysle §25a Správneho poriadku do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk; listiny v papierovej forme nezasielať. • Toto podanie písomne potvrdíme podľa §19 ods.1 Správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk. • Zásady Integrity konania ZDS: [hhttps://enviroportal.org/pornolio-items/zasady-integrity-konania-zds/](https://enviroportal.org/pornolio-items/zasady-integrity-konania-zds/) • Environmentálne princípy činnosti ZDS: [hhttps://enviroportal.org/pornolio-items/environmentalne-principycinnosti-zds/](https://enviroportal.org/pornolio-items/environmentalne-principycinnosti-zds/)

Vyjadrenie okresného úradu:

Okresný úrad začal podľa § 18 ods. 3 zákona o správnom konaní, správne konanie vo veci posudzovania predpokladaných vplyvov na životné prostredie dňom 14.12.2023 tj. dorúčením zámeru navrhovateľom. Konania začaté a právoplatne neukončené v období od 01.04.2023 do 31.03.2024 sa dokončia podľa zákona o EIA v znení účinnom do 31.03.2024. Účelom zákona je podľa § 2 písm. c) zákona o EIA objasniť a porovnať výhody a nevýhody navrhovanej činnosti vrátane ich variantov a to aj v porovnaní s nulovým variantom, avšak zámer navrhovanej činnosti bol doručený v znení účinnosti zákona o EIA od 01.04.2023 do 31.03.2024 a teda okresný úrad konštatuje že podľa § 22 ods. 1 zákona o EIA ak je predmetom posudzovania vplyvov navrhovaná činnosť, navrhovateľ je povinný pred začatím povoľovacieho konania k navrhovanej činnosti doručiť príslušnému orgánu zámer s náležitosťami podľa odsekov 3 až 5, ktorý obsahuje nulový variant stavu, ktorý by nastal, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala a aspoň jeden variant navrhovanej činnosti; podľa § 22 ods. 2 zákona o EIA pre navrhovanú činnosť, ktorej predmetom je líniová stavba je navrhovalť okrem náležitostí uvedených v § 22 ods. 1 zákona o EIA doručiť najmenej dva realizačné varianty navrhovanej činnosti.

Navrhovateľ, dňa 24.10.2023 doručil na okresný úrad žiadosť o upustenie od požiadavky variantného riešenia navrhovanej činnosti „Výroba krmnej zmesi – Projekt JR“ v zmysle § 22 ods. 7 zákona o EIA. Predmetom navrhovanej činnosti nie je líniová stavba a v zmysle zákona o EIA v znení účinnom od 01.04.2023 do 31.03.2024 podľa § 22 ods. 1 zákona o EIA ak je predmetom posudzovania navrhovaná činnosť má zámer obsahovať nulový variant stavu, ktorý by nastal, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala a aspoň jeden variant navrhovanej činnosti. Okresný úrad odpoveďou č. OU-BB-OSZP3-2024/047434-002 zo dňa 28.11.2023 skonštatoval že v zmysle zákona o EIA v platnom znení, pre predmetnú navrhovanú činnosť v zmysle § 22 ods. 1 zákona o EIA nie je potrebné upustenie od variantného riešenia, nakoľko sa nejedná o líniovú stavbu.

Zámer navrhovanej činnosti „Výroba krmnej zmesi – Projekt JR“, doručený navrhovateľom dňa 14.12.2023 mal v zmysle zákona o EIA v platnom znení účinnom od 01.04.2023 do 31.03.2024 potrebné náležitosti a z toho dôvodu nebol podľa § 22 ods. 6 zákona o EIA vrátený navrhovateľovi na doplnenie.

Navrhovateľ vypracoval a predložil zámer navrhovanej činnosti v súlade s platnými legislatívnymi ustanoveniami v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie. Okresný úrad v zisťovacom konaní vychádzal z preloženého zámeru navrhovanej činnosti, pričom prihliadal na všetky doručené stanoviská od oslovených subjektov aj verejnosti a povahu existujúcej resp. povolenej výroby spoločnosti Biotika a.s. aj s prihliadnutím na možnosť negatívnych kumulatívnych a súbežne pôsobiacich javov na zložky životného prostredia a zdravia obyvateľstva s už povolenou výrobou. V zmysle § 12 zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o životnom prostredí“) prípustnú mieru znečisťovania životného prostredia určujú medzné hodnoty ustanovené osobitnými predpismi, vzhľadom na zraniteľnosť a z nej vychádzajúcu únosnosť prostredia pre jednotlivé zložky životného prostredia. V rámci predchádzajúcej výroby spoločnosti Biotika a.s. bolo vykonané posudzovanie vplyvov na životné prostredie v súlade s platnými legislatívnymi ustanoveniami zákona o EIA, pre navrhovateľom predložené

navrhované činnosti, ktoré sú uvedené v prílohe č. 8 zákona o EIA a podľa § 18 zákona o EIA a spĺňajú zákonom stanovené prahové hodnoty pre vykonania zisťovacieho konania respektive povinného hodnotenia v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie. Predchádzajúca schválená výroba bola taktiež predmetom samostatných povolovacích konaní v rámci ktorých boli na základe stanovísk dotknutých orgánov zohľadnené aj vplyvy na jednotlivé zložky životného prostredia a zdravia obyvateľstva, ako aj stanovené kompenzačné opatrenia na zmiernenie negatívnych vplyvov. Z predloženého zámeru navrhovanej činnosti je zrejmé že ide o rozšírenie portfólia výrobkov spoločnosti Biotika a.s.. Navrhovaná činnosť sa bude realizovať na nevyužitých zariadeniach a projektovaná fermentačná kapacita prevádzky sa nemení. Jedná sa o novú činnosť v rámci výrobných procesov prebiehajúcich v podniku, ktorá bude realizovaná v existujúcich výrobných fermentačných a izolačných zariadeniach a nových zariadeniach.

V stanovisku č. OU-BB-OSZP3-2024/010408-003 zo dňa 24.01.2024 a doplnujúcom stanovisku č. OU-BB-OSZP3-2024/019422-004 zo dňa 02.04.2024 od dotknutého orgánu Okresného úradu Banská Bystrica, Odboru starostlivosti o životné prostredie na úseku ochrany prírody a krajiny (ďalej len „OPaK“) je uvedené (v skrátenom znení) cit.: „Podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 543/2002 Z.z.) je navrhovaná činnosť „Výroba krmnej suroviny – Projekt JR“ situovaná na parcelách č. KN-C 1961, 1969 v k.ú. Slovenská Ľupča na území, kde platí 1. stupeň ochrany (všeobecná ochrana). Na predmetnom území sa nenachádzajú maloplošné chránené územia, mokrade, chránené stromy ani prvky ÚSES. Taktiež tu nie je evidovaný výskyt chránených druhov živočíchov a rastlín, alebo druhov národného a európskeho významu. Najbližšie územia európskeho významu ku navrhovanej činnosti sú UEV Príboj (SKUEV0062), UEV Šupín (SKUEV0246), UEV Plavno (SKUEV0199), UEV Alúvium Hrona (SKUEV0303) a UEV Mackov bok (SKUEV0149).“

Súčasťou stanoviska OPaK bolo aj stanovisko Správy CHKO Poľana, P.O.Hvezdoslava, Martin (ďalej len „Správa CHKO Poľana“) (v skrátenom znení), ktoré si vyžiadala OPaK v zmysle § 65a ods. 2 písm. zc) zákona č. 543/2002 Z. z. k navrhovanej činnosti, ktoré slúži ako podklad pre vydanie záväzného stanoviska orgánu ochrany prírody v ktorom sa uvádza, cit.: „Výroba bude prebiehať v existujúcom areáli firmy a existujúcich halách, kde aj v súčasnosti prebieha príprava rôznych biotechnologických produktov fermentačnou technológiou. Pri novej výrobe sa bude musieť modifikovať nastavenie výrobných procesov a inštalovať nové zariadenie – homogenizátor a prietokový pasterizátor. Zmena resp. zavedenie nového výstupného produktu v rámci celého výrobného programu firmy BIOTIKA nijako neovplyvní spomínané UEV.“

Na základe stanoviska dotknutého orgánu OPaK, ktorého podkladom na vydanie bolo aj odborné stanovisko od Správy CHKO Poľana, sa nepredpokladá že navrhovaná činnosť môže mať pravdepodobne samostatne alebo v kombinácii s inou činnosťou významný vplyv na územia európskej sústavy chránených území.

Navrhovateľ vypracoval a predložil zámer navrhovanej činnosti v súlade s platnými legislatívnymi ustanoveniami v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie. Podľa § 22 ods. 1 zákona o EIA ak je predmetom posudzovania vplyvov navrhovaná činnosť, navrhovateľ je povinný pred začatím povoloacieho konania k navrhovanej činnosti doručiť príslušnému orgánu zámer s náležitosťami podľa odsekov 3 až 5, ktorý obsahuje nulový variant stavu, ktorý by nastal, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala a aspoň jeden variant navrhovanej činnosti. Najmenej dva realizačné riešenia sa vyžadujú v zmysle § 22 ods. 2 zákona o EIA pre navrhovanú činnosť, ktorej predmetom je líniová stavba. Obsah a štruktúra predloženého zámeru zodpovedá prílohe č. 9 zákona o EIA pričom na jeho obsah boli primerane použité kritériá uvedené v prílohe č. 10 zákona o EIA. V prípade ak z pripomienok predložených k zámeru navrhovanej činnosti podľa § 23 ods. 4 zákona o EIA vyplynie potreba posudzovania ďalšieho reálneho variantu navrhovanej činnosti, príslušný orgán v zmysle § 22 ods. 7 zákona o EIA uplatní požiadavku na dopracovanie ďalšieho variantu v konaní. Požiadavka ZDS na dopracovanie variantných riešení je opretá o tvrdenie že zámer navrhovanej činnosti nie je spracovaný dostatočne a podľa náležitostí uvedených v § 22 ods. 4 a 5 zákona o EIA, nakoľko z požiadavky nevyplýva odôvodnená potreba posúdenia ďalšieho reálneho variantu navrhovanej činnosti, okresný úrad ju vyhodnotil ako neodôvodnenú.

Na základe doplnujúcich informácií od navrhovateľa okresný úrad konštatuje že spoločnosť Biotika a.s. vykonáva svoju činnosť na základe rozhodnutí podľa zákona č. 39/2013 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečistenia životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Jednotlivé prevádzky sú pravidelne kontrolované Slovenskou inšpekciou životného prostredia odborom Integrovanej prevencie a kontroly znečistenia životného prostredia. Integrovaná prevencia a kontrola znečistenia životného prostredia je spôsob regulácie vybraných priemyselných činností pri dosiahnutí vysokej úrovne ochrany životného prostredia ako celku (odpady, ovzdušie, pôda, voda) a zabezpečenie takých prevádzkových podmienok v týchto činnostiach, ktoré neumožnia prenos znečistenia medzi jednotlivými zložkami životného prostredia. Hlavným cieľom Integrovanej

prevencie a kontroly znečisťovania životného prostredia je predchádzanie jeho znečistenia, prípadne obmedzovanie jeho vzniku výberom vhodných, k životnému prostrediu šetrných, výrobných postupov a technológií, tzv. najlepších dostupných techník (BAT).

Z hľadiska plnenia programu udržateľného hospodárskeho a sociálneho rozvoja môžeme konštatovať že v rámci navrhovanej činnosti dochádza ku vzniku nových pracovných miest a k rozšíreniu služieb v oblasti výroby biotechnologických produktov fermentačnou technológiou a overovacíu výrobu bioproduktov, ktoré sa ďalej spracovávajú a využívajú v krmovinárstve. Dôvodom je reakcia na požiadavky trhu prispôbením výrobného programu. Navrhovaná činnosť je situovaná v priemyselnej zóne Slovenská Lupča – Príboj, vo výrobnom areáli Biotika a.s. v jestvujúcich objektoch. Okolo areálu je poľnohospodárska pôda, štátna cesta a železničná trať, cca 800 m od areálu preteká rieka Hron. Prevádzka Biotika a.s. je vzdialená cca 2 km od obce Slovenská Lupča a 2 km od obce Šalková. Dopravná a iná infraštruktúra je vybudovaná v rámci priemyselného areálu Biotika a.s. a je postačujúca pre potreby novej výroby. Navrhovanou novou výrobou nevzniknú žiadne ďalšie nároky na rozšírenie existujúcej dopravnej ani inej infraštruktúry. Realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k výstavbe nových objektov, prístupových komunikácií ani k sanácii starých objektov. V súčasných objektoch plánovaných pre prevádzku navrhovanej činnosti dôjde len k drobným stavebným úpravám. Z dôvodu že nedochádza k revitalizácii areálu, nedôjde k záberu pôdy či akémukoľvek rozrušeniu pôdneho krytu, nedôjde k výstavbe nových ani sanácii pôvodných budov a nebude sa budovať dopravná ani technická infraštruktúra medzi opatrenia na zmiernenie vplyvu navrhovanej činnosti na životné prostredie nie sú zahrnuté prvky zelenej transformácie. Jedná sa o uzatvrený a strážený priemyselný areál a navrhovateľ nevytvára priestor pre verejnosť ani pre obyvateľov priľahlých obcí.

Pod emisnými pomermi rozumieme množstvo, skladbu a technické podmienky vypúšťania škodlivých plynných a tuhých látok. Ovzdušie v území obce znečisťujú jestvujúce priemyselné prevádzky, tepelné zdroje a doprava. Stavebné úpravy spojené s výstavbou budú prebiehať vo vnútri budov budú minimálne, to znamená že možno očakávať len minimálne zvýšenie prašnosti a znečistenie ovzdušia. Imisné prírastky plynných škodlivín zo súvisiacej nákladnej automobilovej dopravy možno považovať za zanedbateľné. Obytné zóny sa nachádzajú v dostatočnej vzdialenosti aby boli realizáciou navrhovanej činnosti ovplyvnené. Vzhľadom na uvedené sú negatívne vplyvy navrhovanej činnosti počas výstavby zanedbateľné. Nakoľko výroba krmnej zmesi bude využívať jestvujúci fermentor (očkovací tank o objeme 5 m³), na úkor iných biotechnologických výrob, z hľadiska odpadových plynov z fermentácie sa jedná porovnateľné emisie ako pri súčasnej výrobe. Realizáciou navrhovanej činnosti nevzniká nový zdroj znečisťovania ovzdušia. Ako už bolo spomínané realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k záberu pôdy či akémukoľvek rozrušeniu pôdneho krytu, nedôjde k výstavbe nových ani sanácii pôvodných budov a nebude sa budovať infraštruktúra, to znamená že v rámci navrhovanej činnosti nedôjde k revitalizácii areálu. Keďže nová výroba bude uskutočňovaná v existujúcich objektoch s minimálnymi stavebnými úpravami aj tento vplyv na ovzdušie bude minimálny, lokálny a časovo obmedzený na dobu výstavby. Pri fermentácii v objekte č.102 bude ako bioreaktor využitý jestvujúci očkovací tank s objemom 5 m³. Technológia separácie a izolácie v objekte č.102 je uzavretý proces. Z objektu č.102 sa získaná biomasa transportuje v uzavretých kontajneroch do objektu č.401, kde sa po zahutnení na filmovej rotorovej odparke suší horúcim vzduchom do finálnej formy v rozprašovacej sušiarňi Anhydro. Z rozprašovacej sušiarne sú odpadové plyny s obsahom tuhých znečisťujúcich látok odvádzané do batérie cyklónových odlučovačov. Za batériou cyklónov bude inštalované ďalšie, nové odprašovacie zariadenie na zachytávanie zvyškov tuhých znečisťujúcich látok z ktorého bude vyčistená vzdušnina vypúšťaná do voľného ovzdušia. Technológia separácie a izolácie v objekte č.102, ako aj technológia konečného spracovania produktu v objekte č.401 je uzavretý proces. Výrobok sa vyrába v uzavretých zariadeniach bez postupov otvorenej manipulácie. Realizáciou navrhovanej činnosti nevzniká nový zdroj znečisťovania ovzdušia a nebude mať vplyv na zmenu klímy v riešenom území.

Realizáciou navrhovanej činnosti ani jej uvedením do prevádzky nevzniká nový zdroj znečistenia ovzdušia. Z hľadiska odpadových plynov z fermentácie sa jedná porovnateľné emisie ako pri súčasnej výrobe nakoľko uvedením navrhovanej činnosti do prevádzky sa nenavýšuje kapacita výroby.

Z hľadiska celého životného cyklu zámeru a teda vyhodnotenie nepriamych vplyvov v podobe výroby stavebných materiálov sa jedná o vplyv na inom mieste ktorý môže podlehať posudzovaniu iných zámerov. Realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k výstavbe nových objektov, prístupových komunikácií ani k sanácii starých objektov. V súčasných objektoch plánovaných pre tento projekt dôjde k drobným stavebným úpravám. Z uvedeného je možné konštatovať že v rámci predloženého zámeru nedôjde k vytváraniu tzv. zabudovaných emisií.

Predmet navrhovanej činnosti je v súlade s platným územným plánom. V stanovisku Banskobystrického samosprávneho kraja, Oddelenia územného plánovania a životného prostredia, Námestie SNP/ 23, Banská Bystrica,

č. 11892/2023/ODDUPZP-2, zo dňa 08.01.2024 sa uvádza že vzhľadom na charakter a umiestnenie navrhovanej činnosti za dodržania podmienok navrhovaných v zámere nemajú zásadné pripomienky. Na základe dostupných podkladov bol v dostatočnej miere posúdený vplyv na nadradenú technickú ako aj dopravnú infraštruktúru a to primerane vo vzťahu k povahe a rozsahu navrhovanej činnosti.

Na základe požiadavky od ZDS vyhodnotiť a preukázať dosahovanie dobrého stavu vôd, okresný úrad listom č. OU-BB-OSZP3-2024/008735-022 zo dňa 30.01.2024, požiadal dotknutý orgán Okresný úrad Banská Bystrica, Odbor starostlivosti o životné prostredie na úseku štátnej vodnej správy o doplnujúce stanovisko v ktorom žiadal vyhodnotiť či v rámci navrhovanej činnosti môže dôjsť k nesplneniu environmentálnych cieľov podľa § 16 ods. 6 písm. b) zákona č. 364/2004 o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „vodný zákon“). Z doplnujúceho stanoviska č. OU-BB-OSZP3-2024/013460-002 zo dňa 15.02.2024 vyplýva, že sa nepredpokladá, že touto navrhovanou činnosťou by mohlo dôjsť k nesplneniu environmentálnych cieľov podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona a teda navrhovateľ nie je podľa § 16a ods. 1 vodného zákona povinný pred povolením tejto činnosti požiadať o vydanie záväzného stanoviska príslušný orgán štátnej vodnej správy, ktorým sa určuje, či sa pred povolením činnosti vyžaduje výnimka. Zo stanovísk dotknutých orgánov nevyplynuli také skutočnosti navrhovanej činnosti (napr. v kontexte oblasti ochrany prírody a krajiny, ochrany vôd, ochrany ovzdušia, zdravia obyvateľstva, úrovni emisií, imisií hluku, elektromagnetického a optického žiarenia), na základe ktorých by sa mala navrhovaná činnosť ďalej posudzovať alebo na základe ktorých by sa nemohla vôbec zrealizovať. V prípade vzniku nových skutočností, alebo vo fáze, kedy je možné vykonať meranie konkrétnych hodnôt, môžu dotknuté orgány v ďalších povolovacích konaniach stanoviť konkrétne podmienky zabezpečujúcu nimi sledovanú ochranu záujmov životného prostredia, prípadne vyžiadať vypracovanie odborných posudkov a stanovísk, nakoľko napr. aj odborný posudok v zmysle § 16a ods. 3 vodného zákona alebo odborný posudok v zmysle § 27 ods. 9 zákona č. 146/2023 Z.z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a i. ako súčasť povolovacích konaní. Uvedené potvrdzuje aj podmienka dotknutého orgánu Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici, Cesta k nemocnici 1, Banská Bystrica že po realizácii navrhovanej činnosti je potrebné vykonať objektivizáciu faktorov pracovného prostredia.

Na základe doplnujúcich informácií od navrhovateľa, všetky vznikajúce odpady budú triedené v mieste vzniku podľa jednotlivých druhov. Využitelné odpady budú odevzdané ČOV a.s. do zariadenia na zber odpadov, ktorá zabezpečí ich ďalšie zhodnotenie, alebo zneškodnenie. Odpady ktoré nie je možné zhodnotiť alebo recyklovať budú taktiež odvezené do zariadenia na zber odpadov ČOV a.s., následne bude ČOV a.s. so vzniknutými odpadmi nakladať v súlade s požiadavkami legislatívy.

Ďalej bude priebežne zabezpečená aj evidencia vzniku a spôsobu zhodnotenia a zneškodnenia v súlade s platnou legislatívou v oblasti odpadového hospodárstva.

Možnosti jako zmierniť vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, okresný úrad definoval, vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, kde sú uvedené konkrétne podmienky.

Podmienku realizácie prvkov modrozelenej infraštruktúry okresný úrad nepreniesol do výrokovej časti rozhodnutia nakoľko ako už bolo uvedené nejedná sa o revitalizáciu areálu, nedôjde k záberu pôdy ani narušeniu pôdneho krytu, rekonštrukciu či výstavbu nových objektov ani rozšírenie dopravnej či technickej infraštruktúry.

Informácie o životnom prostredí a vplyvoch zámeru na životné prostre vyhodnotené formou všeobecne zrozumiteľného zhodnotenia opisom z hľadiska šiestich hlavných faktorov posudzovania environmentálnych vplyvov sú riešené v predloženej zámere, doručených stanoviskách ako aj v ich odôvodneniach. Konkrétne podmienky na zmiernenie vplyvu navrhovanej činnosti na životné prostredie sú uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, Všetkými navrhované opatrenia od ZDS sa okresný úrad zaoberal a časť z nich bola zapracovaná do výrokovej časti tohto rozhodnutia. Pri požiadavkách ktoré neboli prenesené do výrokovej časti tohto rozhodnutia okresný úrad toto rozhodnutie odôvodnil, pričom prihliadal najmä na únosnosť zaťaženého územia, umiestnenie navrhovanej činnosti ako aj jej povahu a rozsah.

5 Banskobystrický samosprávny kraj, Oddelenie územného plánovania a životného prostredia, listom č. 11892/2023/ODDUPZP-2 zo dňa 08.01.2024 konštatuje:

Banskobystrický samosprávny kraj ako dotknutý orgán podľa § 23 ods. 4 zákona o posudzovaní vydáva k predloženému zámeru navrhovanej činnosti „Výroba kŕmnej suroviny – Projekt JR“ nasledovné s t a n o v i s k o:

- vzhľadom na charakter a umiestnenie navrhovanej činnosti a vyhodnotenia predpokladaných vplyvov v zámere, nemáme k navrhovanej činnosti za dodržania podmienok navrhovaných v zámere zásadné pripomienky a nepožadujeme jej posudzovanie v zmysle zákona o posudzovaní.

Vyhodnotenie okresného úradu: Stanovisko dotknutého orgánu je bez pripomienok a nepožaduje ďalšie posudovanie v zmysle zákona o EIA.

6 Okresný úrad Banská Bystrica, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, listom č. OU-BB-OCDPK-2024/008569-002 zo dňa 08.01.2024 konštatuje:

Okresný úrad Banská Bystrica, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií ako cestný správny orgán pre cesty II. a III. triedy v okrese Banská Bystrica vydáva nasledovné stanovisko v zmysle ustanovenia § 23 ods. 4 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov:

Cestný správny orgán vzhľadom k tomu, že nedochádza ku kolízii s cestou III/2427 nemá pripomienky k oznámenej zmene navrhovanej činnosti "Výroba kŕmnej suroviny - Projekt JR".

Toto stanovisko nenahrádza záväzné stanoviská vydávané cestným správnym orgánom podľa ustanovenia § 140b ods. 2 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon).

Vyhodnotenie okresného úradu: Stanovisko dotknutého orgánu je bez pripomienok.

7 Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici, listom č. RÚVZBB/OHŽPaZ/3543/2023 RÚVZBB/OHŽPaZ/47/2024 zo dňa 09.01.2024 konštatuje:

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici (ďalej len RÚVZ) ako príslušný orgán štátnej správy na úseku verejného zdravotníctva podľa § 3 ods. 1 písm. c) a podľa § 6 ods. 1) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení noviel (ďalej len „zákon č. 355/2007 Z. z.“), k zámeru navrhovanej činnosti, ktorej navrhovateľom je Biotika a.s., Slovenská Ľupča 566, 976 13 Slovenská Ľupča, IČO: 31 561 900 vydáva toto:

z á v ä z n é s t a n o v i s k o :

RÚVZ v rozsahu pôsobnosti podľa § 6 ods. 3 písm. g) zákona č. 355/2007 Z. z. posúdil písomné podanie doručené dňa 20.12.2023, z obsahového hľadiska spĺňajúce náležitosti vo veci posúdenia zámeru navrhovanej činnosti „Výroba kŕmnej suroviny – Projekt JR“ predloženého podľa § 23 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Realizáciou zámeru sa zvýši počet zamestnancov o 28. Predložené oznámenie o zmene navrhovanej činnosti neobsahuje informácie o charaktere práce, pracovnej náplni a postupoch pre zamestnancov, ktorí budú zabezpečovať prevádzku jednotlivých technologických zariadení. Predkladateľ v súvislosti s prevádzkovaním navrhovanej činnosti v predloženom materiáli identifikoval možné zdravotné riziká pre zamestnancov – fyzikálne faktory (hluk), chemické a biologické faktory (GMO).

Po realizácii navrhovanej činnosti bude potrebné vykonať objektivizáciu faktorov pracovného prostredia.

RÚVZ podľa § 13 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. k predloženému oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti vydáva **s ú h l a s n é z á v ä z n é s t a n o v i s k o**.

V prípade schválenia a realizácie navrhovanej činnosti je v ďalších stupňoch konania potrebné podľa úrovne a charakteru všetkých faktorov práce a pracovného prostredia, ktoré môžu ovplyvniť zdravie zamestnancov zhodnotiť zdravotné riziká a zabezpečiť opatrenia na zníženie expozície zamestnancov na najnižšiu dosiahnuteľnú úroveň v súlade s/so:

- zákonom NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v platnom znení;
- nariadením vlády SR č. 115/2006 Z. z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku v platnom znení;
- nariadením vlády SR č. 355/2006 Z. z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci v platnom znení.

Vyhodnotenie okresného úradu: Okresný úrad vzal stanovisko dotknutého orgánu na vedomie s konštatovaním, že je súhlasné. Dotknutý orgán má k predmetnej činnosti konkrétne pripomienky, ktoré sú priamo naviazané na platnú legislatívu a ktoré boli zapracované do výrokovej časti tohto rozhodnutia.

8 Okresný úrad Banská Bystrica, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, úsek štátnej vodnej správy, listom OU-BB-OSZP3-2024/008509-002 zo dňa 12.01.2024 konštatuje:

Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie, štátna vodná správa (ďalej len „tunajší úrad“) z hľadiska vodného hospodárstva v súvislosti s navrhovanou činnosťou „Výroba kŕmnej suroviny – Projekt JR“ v zmysle § 23 ods. 4 zákona o EIA nemá pripomienky, ale požaduje od navrhovateľa plnenie zákonných

povinností upravených § 39 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 200/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd.

Okresný úrad zároveň nevyžaduje podľa zákona o EIA ďalšie posudzovanie predmetnej navrhovanej činnosti.

Vyhodnotenie okresného úradu: Okresný úrad vzal stanovisko dotknutého orgánu na vedomie s konštatovaním, že je súhlasné. Dotknutý orgán k predmetnej činnosti nemá pripomienky a nepožaduje ďalšie posudzovanie v zmysle zákona o EIA. Upozornenie dotknutého orgánu má charakter povinností, ktoré vyplývajú zo všeobecne záväzných právnych predpisov, a preto nie sú súčasťou podmienok vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia. Napriek tomu je navrhovateľ povinný ich dodržiavať pri realizácii aj pri prevádzke navrhovanej činnosti.

9 Okresný úrad Banská Bystrica, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, úsek ochrany prírody a krajiny, listom č. OU-BB-OSZP3-2024/010408-003 zo dňa 24.01.2024 konštatuje:

Okresný úrad príslušný podľa § 5 zákona NR SR č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov a § 68 písm. v) zák. č. 543/2002 Z. z. z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny v zmysle § 9 písm. w. zák. č. 543/2002 Z. z. k dáva na vec nasledovné stanovisko:

1. K predmetnej navrhovanej činnosti orgán ochrany prírody a krajiny nepodáva žiadne podmienky.
2. Z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny nie je nutné, aby posudzovaná činnosť ďalej podliehala povinnému hodnoteniu v zmysle ustanovení zákona o EIA.

Toto stanovisko nenahrádza vydávanie iných stanovísk a súhlasov vyžadovaných podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.

Vyhodnotenie okresného úradu: Okresný úrad vzal stanovisko dotknutého orgánu na vedomie s konštatovaním, že je súhlasné. Dotknutý orgán k predmetnej činnosti nemá pripomienky a nepožaduje ďalšie posudzovanie v zmysle zákona o EIA.

10 Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Odbor štátnej správy ochrany prírody a krajiny, listom OU-BB-OSZP3-2024/010408-003 zo dňa 24.01.2024 konštatuje:

Ministerstvo ako príslušný orgán ochrany prírody a krajiny podľa § 65 ods. 1 písm. v) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 543/2002 Z. z.“) po preštudovaní zámeru, ako aj na základe stanoviska Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky č. ŠOP SR/2-003/2024 zo dňa 17. 01. 2024, vydáva v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. k predloženému zámeru nasledovné stanovisko. K predloženému zámeru si ministerstvo neuplatňuje žiadne zásadné pripomienky, je spracovaný stručne a zrozumiteľne. Do vyššie uvedených chránených území sa nezasahuje. Vplyvy na chránené územia, biotu aj prvky ÚSES boli v zámere vyhodnotené ako bez vplyvu. Vplyv na integritu európskej sústavy chránených území Natura 2000 nebol identifikovaný. Vplyvy na ostatné záujmy ochrany prírody a krajiny sa nepredpokladajú. Zámer je navrhovaný v existujúcom areáli, kde budú využité existujúce technologické zariadenia a nedôjde ani k výstavbe nových objektov. Na základe uvedeného nepožadujeme pokračovať v procese posudzovania vplyvov zámeru na životné prostredie v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z.

Upozorňujeme, že nakoľko vplyv na integritu európskej sústavy chránených území Natura 2000 nebol identifikovaný, ministerstvo nie je kompetentné v zmysle § 65 ods. 1 písm. r) zákona č. 543/2002 Z. z. na vydanie záväzného stanoviska podľa § 9 ods. 1 písm. w) zákona č. 543/2002 Z. z.

Vyhodnotenie okresného úradu: Okresný úrad vzal stanovisko dotknutého orgánu na vedomie s konštatovaním, že je súhlasné. Dotknutý orgán k predmetnej činnosti nemá pripomienky a nepožaduje ďalšie posudzovanie v zmysle zákona o EIA.

11 Doplnujúce stanovisko od Okresného úradu Banská Bystrica, Odboru starostlivosti o životné prostredie na úseku štátnej vodnej správy č. OU-BB-OSZP3-2024/013460-002 zo dňa 15.02.2024, v ktorom sa uvádza:

Podľa § 16a ods. 1 zákona č. 364/2004 o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „vodný zákon“) ten, kto má záujem realizovať činnosť, ktorou môže dôjsť k nesplneniu environmentálnych cieľov podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona, je povinný pred jej povolením požiadať orgán štátnej vodnej správy o vydanie záväzného stanoviska. V záväznom stanovisku orgán štátnej vodnej správy určí, či sa pred povolením činnosti vyžaduje výnimka.

Realizáciou zámeru predmetnej navrhovanej činnosti, ktorá navrhuje pre rozšírenie portfólia výrobkov o krmnu surovinu vykonať iba malé stavebné úpravy oproti už existujúcemu stavu, sa nepredpokladá, že touto činnosťou

môže dôjsť k nesplneniu environmentálnych cieľov podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona a teda navrhovateľ nie je podľa § 16a ods. 1 vodného zákona povinný pred povolením tejto činnosti požiadať o vydanie záväzného stanoviska príslušný orgán štátnej vodnej správy, ktorým sa určuje, či sa pred povolením činnosti vyžaduje výnimka. Konkrétne podmienky zabezpečujúce ochranu záujmov chránených vodným zákonom a záujmov iných si okresný úrad uplatní priamo vo vyjadrení k povoľovaciemu konaniu.

Stanovisko okresného úradu pod č. OU-BB-OSZP3-2024/008509-002 zo dňa 11.01.2024 zostáva aj naďalej v platnosti.

Vyhodnotenie okresného úradu: Okresný úrad listom č. OU-BB-OSZP3-2024/008735-022 zo dňa 30.01.2024, požiadal dotknutý orgán Okresný úrad Banská Bystrica, Odbor starostlivosti o životné prostredie na úseku štátnej vodnej správy o dopĺňujúce stanovisko v ktorom žiadal vyhodnotiť či v rámci navrhovanej činnosti môže dôjsť k nesplneniu environmentálnych cieľov podľa § 16 ods. 6 písm. b) zákona č. 364/2004 o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „vodný zákon“). Z dopĺňujúceho stanoviska vyplýva, že sa nepredpokladá, že touto navrhovanou činnosťou by mohlo dôjsť k nesplneniu environmentálnych cieľov podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona a teda navrhovateľ nie je podľa § 16a ods. 1 vodného zákona povinný pred povolením tejto činnosti požiadať o vydanie záväzného stanoviska príslušný orgán štátnej vodnej správy, ktorým sa určuje, či sa pred povolením činnosti vyžaduje výnimka. Dotknutý orgán v dopĺňujúcom stanovisku ďalej uvádza že ním vydané stanovisko č. OU-BB-OSZP3-2024/008509-002 zo dňa 11.01.2024 zostáva aj naďalej v platnosti.

12 Dopĺňujúce stanovisko od Okresného úradu Banská Bystrica, Odboru starostlivosti o životné prostredie na úseku ochrany prírody a krajiny č. OU-BB-OSZP3-2024/019422-004 zo dňa 02.04.2024, v ktorom sa uvádza:

Podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších zmien a doplnkov je navrhovaná činnosť „Výroba kŕmnej suroviny – Projekt JR“ situovaná na parcelách č. KN-C 1961, 1969 v k.ú. Slovenská Ľupča na území, kde platí 1. stupeň ochrany (všeobecná ochrana). Na predmetnom území sa nenachádzajú maloplošné chránené územia, mokrade, chránené stromy ani prvky ÚSES. Taktiež tu nie je evidovaný výskyt chránených druhov živočíchov a rastlín, alebo druhov národného a európskeho významu. Najbližšie územia európskeho významu ku navrhovanej činnosti sú UEV Príboj (SKUEV0062), UEV Šupín (SKUEV0246), UEV Plavno (SKUEV0199), UEV Alúvium Hrona (SKUEV0303) a UEV Mackov bok (SKUEV0149). V bezprostrednej blízkosti posudzovanej zmeny činnosti sa nachádza ochranné pásmo NAPANT.

Zmena resp. zavedenie nového výstupného produktu v rámci celého výrobného programu firmy BIOTIKA nijako neovplyvní spomínané ÚEV.“

Okresný úrad príslušný podľa § 5 zákona NR SR č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov a § 68 písm. d) zák. č. 543/2002 Z. z. z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny v zmysle § 9 písm. w.) zák. č. 543/2002 Z. z. k dáva na vec nasledovné záväzné stanovisko:

1. K predmetnej navrhovanej činnosti orgán ochrany prírody a krajiny neurčuje žiadne podmienky.
2. Z hľadiska záujmov ochrany prírody a krajiny nie je nutné, aby posudzovaná činnosť ďalej podliehala povinnému hodnoteniu v zmysle ustanovení zákona o EIA.

Toto stanovisko nenahrádza vydávanie iných stanovísk a súhlasov vyžadovaných podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.

Vyhodnotenie okresného úradu: Okresný úrad listom č. OU-BB-OSZP3-2024/008735-024 zo dňa 02.02.2024, požiadal dotknutý orgán Okresný úrad Banská Bystrica, Odbor starostlivosti o životné prostredie na úseku ochrany prírody a krajiny o dopĺňujúce stanovisko v ktorom žiadal vyhodnotiť či v rámci navrhovanej činnosti môžu byť ovplyvnené územia európskeho významu, nachádzajúce sa v jej blízkom okolí. V prípade že navrhovaná činnosť môže mať pravdepodobne samostatne alebo v kombinácii s inou činnosťou na územie európskej sústavy chránených území významný vplyv, takúto činnosť nemožno v zmysle § 28 ods. 5 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov schváliť, povoliť alebo odsúhlasiť ak nebol predmetom primeraného hodnotenia vplyvov na územie európskej sústavy chránených území z hľadiska cieľov jeho ochrany a nebolo preukázané, že nebude mať nepriaznivý vplyv na integritu tohto územia z hľadiska cieľov jeho ochrany. Dotknutý orgán v dopĺňujúcom stanovisku uvádza, že navrhovaná činnosť nijako neovplyvní spomínané územia európskeho významu. Okresný úrad vzal stanovisko dotknutého orgánu na vedomie. Dotknutý orgán k predmetnej činnosti nemá žiadne dopĺňujúce pripomienky a nepožaduje ďalšie posudzovanie v zmysle zákona o EIA.

Okresný úrad v rozmedzí zákonom stanovenej lehoty nedisponoval všetkými potrebnými podkladmi a zároveň z hľadiska časovej tiesne nemohol uskutočniť všetky procesné kroky, ktoré by mu umožnili pristúpiť k vydaniu rozhodnutia v kontexte posudzovania navrhovanej činnosti. Vzhľadom na túto skutočnosť, sa jedná o zložitejši

prípado, a preto v zmysle § 49 ods. 2 správneho poriadku listom č. OU-BB-OSZP3-2024/008735-012 zo dňa 10.01.2024 požiadal Okresný úrad Banská Bystrica, Odbor opravných prostriedkov, Nám. Ľ. Štúra 1, Banská Bystrica (ďalej len „OU BB, OOP“) o povolenie predĺženia lehoty na vydanie rozhodnutia vo veci o 60 dní.

Dňa 11.01.2024 bolo okresnému úradu doručené oznámenie č. OU-BB-OOP3-2024/009634-008 zo dňa 11.01.2024 od OU BB, OOP o predĺžení lehoty o 60 dní podľa § 49 ods. 2 správneho poriadku.

Okresný úrad listom č. OU-BB-OSZP3-2024/008735-018 zo dňa 17.01.2024 podľa § 49 ods. 2 správneho poriadku, upovedomil účastníkov konania o predĺžení lehoty o 60 dní na vydaie rozhodnutia v zisťovacom konaní.

Okresný úrad dňa 31.01.2024, listom č. OU-BB-OSZP3-2024/008735-023 zo dňa 31.01.2024 vyzval navrhovateľa, podľa § 29 ods. 10 zákona o EIA o doplňujúce informácie k zámeru navrhovanej činnosti na objasnenie pripomienok a požiadaviek vyplývajúcich z doručených stanovísk, ktoré sú nevyhnutné na rozhodnutie o tom, či sa zmena navrhovanej činnosti, má posudzovať podľa zákona o EIA, v termíne do 20 dní od doručenia predmetnej žiadosti.

Na okresný úrad bol dňa 20.02.2024 doručený list v ktorom navrhovateľ objasnil pripomienky vyplývajúce zo stanovísk dotknutých orgánov.

Podľa § 33 ods. 2 správneho poriadku je správny orgán povinný dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie.

Okresný úrad listom č. OU-BB-OSZP3-2024/008735-029 zo dňa 05.04.2024 v súlade s § 33 ods. 2 správneho poriadku upovedomil účastníkov konania, že v rámci zisťovacieho konania navrhovanej činnosti zhromaždil rozhodujúce podklady na vydanie rozhodnutia a ako účastníci konania a zúčastnené osoby majú právo pred vydaním rozhodnutia vyjadriť sa k jeho podkladu i k spôsobu zistenia, poprípade navrhnúť jeho doplnenie. Účastníci konania mali právo nazeráť do spisu a robiť si z neho výpisky, za prítomnosti zástupcu správneho orgánu, na základe čoho by si správny orgán urobil záznam obsahujúci požadované údaje. Možnosť nazrieť do spisu nevyužil žiadny z účastníkov konania. K podkladom rozhodnutia podľa vyššie uvedeného upovedomenia okresný úrad zaevidoval dňa 08.04.2024 jedno vyjadrenie.

Vyjadrenie ku podkladom rozhodnutia od ZDS doručené dňa 08.04.2024 formou e-mailu, ktorý bol následne dňa 11.04.2024 doplnený do elektronickej schránky okresného úradu cez ústredný portál verejnej správy (v skrátenom znení), cit.:

„Námietka podľa §33 ods.2 správneho poriadku o nevykonaní konzultácie podľa §63 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie

V zmysle §33 ods.2 správneho poriadku konštatujeme, že v rámci zisťovacieho konania neboli zabezpečené konzultácie podľa §63 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a to ani ústne ale ani písomne.

Žiadame o vykonanie konzultácií ústnym alebo písomným spôsobom a žiadame byť poučený o tom, akým spôsobom je možné konzultáciu absolvovať tak, aby boli naplnené všetky jej obsahové náležitosti podľa §63 ods.2 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a to tak, aby bol naplnený aj jej účel; toto poučenie je potrebné vykonať podľa §3 ods.2 správneho poriadku.

Inštitúty správneho poriadku (napr. §21, §23, §33 správneho poriadku) sa k zákonu o posudzovaní vplyvov na životné prostredie používajú len subsidiárne; vzhľadom na ich iný účel, vzhľadom na ich iné obsahové náležitosti ako predpokladá inštitút konzultácie ako aj vzhľadom na ich funkčnú autonómiu a nepreviazanosť navzájom ale ani na konzultáciu podľa §63 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie - vzhľadom na tieto skutočnosti teda ani nemožno subsidiárne inštitúty správneho poriadku použiť na vykonanie konzultácie bez náležitého poučenia účastníkov podľa §3 ods.2 správneho poriadku.

Bez poučenia podľa §3 ods.2 správneho poriadku je nutné konštatovať, že konzultácie úrad nezabezpečil a teda zainteresovanej verejnosti nebolo umožnené vykonať konzultácie podľa §63 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a to napriek tomu, že okresný úrad má v zmysle §63 ods.1 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie povinnosť konzultácie zabezpečiť. “

Vyhodnotenie okresného úradu: Konzultácie podľa § 63 zákona č. 24/2006 Z.z. sú vykonávané, v súlade s § 64 zákona o EIA ako ústne pojednávanie podľa § 21 správneho poriadku, v zmysle ktorého okresný úrad nariadi ústne pojednávanie, ak to vyžaduje povaha veci, najmä ak sa tým prispeje k jej objasneniu, alebo ak to ustanovuje osobitný zákon. Zákon o EIA nešpecifikuje formu a spôsob realizácie konzultácií. Konzultácie môžu byť

uskutočnené písomnou alebo ústnou formou. V tomto konaní umožnil okresný úrad vykonať písomné konzultácie prostredníctvom § 23 ods. 4, § 29 ods. 10 zákona o EIA a § 33 ods. 2 správneho poriadku, tzn. umožnenie zaslania odôvodneného písomného stanoviska k zámeru navrhovanej činnosti, zaslanie doplňujúcich informácií od navrhovateľa k objasneniu pripomienok vyplývajúcich z doručených stanovísk ako aj vyjadrenie sa k podkladom rozhodnutia. Okresný úrad v zisťovacom konaní o posudzovaní vplyvov na životné prostredie nenariadil ústne pojednávanie podľa § 21 správnom poriadku, nakoľko to nevyžaduje povaha veci. Okresný úrad má za to, že konzultácie v tomto štádiu zisťovacieho konania neboli potrebné, nakoľko dotknuté orgány vydali stanoviská, ktoré v plnej miere obsahujú informácie na vydanie rozhodnutia zo zisťovacieho konania, ako aj doplňujúce informácie od navrhovateľa, ohľadom pripomienok doručených na príslušný orgán.

Podľa 3 ods. 2 správneho poriadku správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka, a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Okresný úrad na základe § 33 ods. 2 správneho poriadku upovedomil účastníkov konania o podkladoch pre vydanie rozhodnutia zo zisťovacieho konania, listom č. OU-BB-OSZP3-2024/008735-029 zo dňa 05.04.2024 v ktorom boli účastníci konania poučení, že majú možnosť sa pred vydaním rozhodnutia vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu zistenia, poprípade navrhnúť jeho doplnenie, nazerať do spisu a robiť si z neho výpisky, za prítomnosti zástupcu správneho orgánu. Účastníkom konania bola určená lehota 5 dní odo dňa doručenia oboznámenia sa s podkladmi rozhodnutia, na vyjadrenie sa.

Ku dňu 01.01.2024 došlo v rámci predmetného spisu č. OU-BB-OSZP3-2023/053771 ku prečíslovaniu na novú spisovú značku pod č. OU-BB-OSZP3-2024/008735.

Ku zámeru navrhovanej činnosti bolo doručených celkovo 9 stanovísk od povolujujúceho resp. rezortného resp. dotknutých orgánov, dotknutej obce 1 vyjadrenie od ZDS a 2 doplňujúce stanoviská dotknutých orgánov, ktoré boli požadované okresným úradom na doplnenie potrebných informácií. Okresný úrad dôkladne preštudoval všetky doručené stanoviská k zámeru navrhovanej činnosti a podrobne sa zaoberal ich vyhodnotením. Všetky doručené stanoviská boli súhlasné. Doručené stanoviská obsahovali pripomienky súvisiace s upozoreniami na povinnosť plnenia povinností vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov, tie nie sú súčasťou podmienok výrokovej časti tohto rozhodnutia, napriek tomu je navrhovateľ povinný ich dodržiavať pri realizácii a prevádzke navrhovanej činnosti. Pripomienky alebo podmienky konkrétneho charakteru, ktoré eliminujú alebo zmierňujú vplyv navrhovanej činnosti na životné prostredie a nevyplývajú zo všeobecne záväzných právnych predpisov okresný úrad preniesol do výrokovej časti tohto rozhodnutia. Žiadne z doručených stanovísk nepožadovalo ďalšie posudzovanie podľa zákona o EIA. Doručené stanoviská neuvádzali také pripomienky, ani žiadne nové skutočnosti, na základe ktorých by bolo potrebné navrhovanú činnosť ďalej posudzovať, za predpokladu plnenia všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu jednotlivých zložiek životného prostredia a dodržania podmienok určených okresným úradom vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Okresný úrad s poukazom na doručené súhlasné stanoviská, má za to, že navrhovaná činnosť je v dotknutom území akceptovateľná a environmentálne prijateľná.

Okresný úrad posúdil navrhovanú činnosť uvedenú v predloženom zámere navrhovanej činnosti z hľadiska jej povahy a rozsahu, miesta vykonávania navrhovanej činnosti a významu a vlastností očakávaných vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľov, pričom vzal do úvahy aj súčasný stav životného prostredia v dotknutom území. Pri posudzovaní z hľadiska predpokladaných vplyvov na životné prostredie a zvažovaní ďalšieho postupu v zmysle ustanovení zákona použil okresný úrad Kritériá pre zisťovacie konanie podľa § 29 zákona č. 24/2006 Z.z., uvedené v prílohe č. 10 zákona č. 24/2006 Z.z., ktorá je transpozíciou prílohy č. III Smernice 2011/92/EÚ o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie.

Okresný úrad ako príslušný orgán vykonal posúdenie navrhovanej činnosti s ohľadom na jej umiestnenie, charakter, rozsah vo vzťahu k predpokladaným vplyvom na jednotlivé zložky životného prostredia a zdravia obyvateľstva. Po preverení skutkového stavu možno konštatovať, že v zámere navrhovanej činnosti boli uvedené všetky podstatné predpokladané vplyvy navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia a zdravie obyvateľov. Z vyhodnotenia neboli zistené skutočnosti, ktoré by bránili realizácii navrhovanej činnosti po akceptovaní a zapracovaní pripomienok a realizácii navrhovaných opatrení. Informácie uvedené v zámere navrhovanej činnosti a v doručených stanoviskách subjektov sú dostatočné na to, aby bolo možné rozhodnúť podľa zákona o EIA.

Okresný úrad v rámci zisťovacieho konania vyhodnotil vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie v období realizácie aj prevádzky a má za to že z hľadiska predpokladaného rozsahu a intenzity ich možno hodnotiť ako málo významné. Na základe uvedených skutočností okresný úrad konštatuje že realizácia navrhovanej činnosti je vhodné a technicky realizovateľné riešenie.

Okresný úrad na základe posúdenia predloženého zámeru navrhovanej činnosti, zhodnotenia súčasného stavu životného prostredia v dotknutom území, doručených stanovísk všetkých subjektov, že pri dodržaní všeobecne platných záväzných predpisov a vhodných technických a bezpečnostných opatrení konštatuje, že navrhovaná činnosť nepredstavuje taký zásah do životného prostredia, ktorý by v značnej miere ohrozoval životné prostredie a zdravie obyvateľov, nie je v rozpore so všeobecne záväznými predpismi v oblasti starostlivosti o životné prostredie a zdravie obyvateľov a preto okresný úrad rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Na základe vykonaného zisťovacieho konania má okresný úrad za to, že navrhovaná činnosť svojím umiestením, rozsahom a technickým riešením nebude predstavovať neprimeranú záťaž pre životné prostredie a zdravie obyvateľstva. V rámci zisťovacieho konania neboli identifikované žiadne významné negatívne vplyvy navrhovanej činnosti oproti súčasnému stavu, ktoré by bolo potrebné ďalej posudzovať podľa zákona o EIA.

Ak sa zistí, že skutočné vplyvy posudzovanej činnosti sú väčšie, ako sa uvádza v zámere navrhovanej činnosti, je ten, kto činnosť vykonáva, povinný zabezpečiť opatrenia na zosúladienie skutočného vplyvu s vplyvom uvedeným v zámere navrhovanej činnosti a v súlade s podmienkami určenými v rozhodnutí o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

Na základe uvedených skutočností rozhodol príslušný orgán tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Podľa § 29 ods. 16 zákona o EIA dotknutá obec o rozhodnutí vydanom v zisťovacom konaní bezodkladne informuje verejnosť na svojom webovom sídle, ak ho má zriadené a na úradnej tabuli obce.

Poučenie

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie podľa § 53 a § 54 správneho poriadku na Okresný úrad Banská Bystrica, v lehote do 15 dní odo dňa jeho oznámenia.

V prípade verejnosti podľa § 24 ods. 4 zákona o EIA sa za deň doručenia rozhodnutia považuje pätnásty deň zverejnenia rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní podľa § 29 ods. 15 zákona o EIA.

Toto rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní oprávňuje navrhovateľa navrhovanej činnosti v súlade s § 29 ods. 12 zákona o EIA, podať návrh na začatie povoľovacieho konania k navrhovanej činnosti.

Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom podľa § 177 a zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov až po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov a po nadobudnutí právoplatnosti.

Ing. Martina Machala
vedúca odboru

Informatívna poznámka - tento dokument bol vytvorený elektronicky orgánom verejnej moci

IČO: 00151866 Sufix: 10008

Doručuje sa

ČOV a.s., Ing. Dana Halášová, Slovenská Ľupča 566, 976 13 Slovenská Ľupča, Slovenská republika
Obec Slovenská Ľupča, Nám. SNP 13, 976 13 Slovenská Ľupča, Slovenská republika
Združenie domových samospráv, o.z., Rovniankova 1667/14, 851 02 Bratislava-Petržalka, Slovenská republika

Na vedomie

Okresný úrad Banská Bystrica, OSZP3-OPaK, Nám. Ľ. Štúra 5943/1, 974 05 Banská Bystrica 5

Okresný úrad Banská Bystrica, OSZP3-OO, Nám. Ľ. Štúra 5943/1, 974 05 Banská Bystrica 5

Okresný úrad Banská Bystrica, OSZP3-OH, Nám. Ľ. Štúra 5943/1, 974 05 Banská Bystrica 5

Okresný úrad Banská Bystrica, OSZP3-ŠVS, Nám. Ľ. Štúra 5943/1, 974 05 Banská Bystrica 5

Okresný úrad Banská Bystrica, OCDaPK, Nám. Ľ. Štúra 5943/1, 974 05 Banská Bystrica 5

Okresný úrad Banská Bystrica, OOP, Nám. Ľ. Štúra 5943/1, 974 05 Banská Bystrica 5

Okresný úrad Banská Bystrica, OKR, Nám. Ľ. Štúra 5943/1, 974 05 Banská Bystrica 5

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici, Cesta k nemocnici 1, 975 56 Banská Bystrica
1

Banskobystrický samosprávny kraj, Námestie SNP 23, 974 01 Banská Bystrica 1

Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru v Banskej Bystrici, Komenského 27, 974 01 Banská Bystrica 1

Okresný úrad Banská Bystrica, PLO, Nám. Ľ. Štúra 5943/1, 974 05 Banská Bystrica 5

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Námestie Ľudovíta Štúra 35/1, 812 35 Bratislava - mestská časť Staré Mesto

Slovenská inšpekcia životného prostredia - inšpektorát ŽP Banská Bystrica, Jegorovova 29, 974 01 Banská Bystrica
1

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Dobrovičova 116/12, Bratislava-Staré Mesto, Bratislava I

Doložka o autorizácii

Tento listinný rovnopis elektronického úradného dokumentu bol vyhotovený podľa vyhlášky č. 85/2018 Z. z. Úradu podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu z 12. marca 2018, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o spôsobe vyhotovenia a náležitostiach listinného rovnopisu elektronického úradného dokumentu.

Údaje elektronického úradného dokumentu

Názov: [Rozhodnutie o posudzovaní vplyvov na životné prostredie]
Identifikátor: OU-BB-OSZP3-2024/008735-0045285/2024

Autorizácia elektronického úradného dokumentu

Dokument autorizoval: Martina Machala
Oprávnenie: 1109 Vedúci odboru okresného úradu
Zastúpená osoba: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
SK IČO 00151866
Spôsob autorizácie: kvalifikovaný elektronický podpis vyhotovený s použitím mandátneho certifikátu s pripojenou kvalifikovanou elektronickou časovou pečiatkou
Deklarovaný dátum a čas autorizácie: 26.04.2024 10:47:51 časové pásmo +02:00
Dátum a čas vystavenia kvalifikovanej časovej pečiatky: 26.04.2024 10:48:02 časové pásmo +02:00
Označenie listov, na ktoré sa autorizácia vzťahuje:
OU-BB-OSZP3-2024/008735-0045285/2024

Informácia o vyhotovení doložky o autorizácii

Doložku vyhotovil: Ing. Miroslava Šinkovicová
Funkcia alebo pracovné zaradenie: samostatný radca
Označenie orgánu verejnej moci: Okresný úrad Banská Bystrica
IČO: 00151866
Dátum vytvorenia doložky: 26.04.2024
Podpis a pečiatka: